

POSlijEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ GLOTODIDAKTIKE

(živi strani jezici i hrvatski kao strani jezik)

II. 1. UVOD

II. 1.1. *Razlozi za pokretanje studija*

Tijekom nekoliko posljednjih desetljeća znanstvena istraživanja koja su se provodila u sklopu lingvistike, psihologije, psiholingvistike, sociologije, sociolingvistike i ostalih znanstvenih disciplina kojih je predmet proučavanja jezik i čovjek rezultirala su velikim brojem novih spoznaja o procesima usvajanja i poučavanja drugoga/stranoga jezika. Pritom su se nužno razvijali i novi pristupi i nova metodologija istraživanja, primjereni procesu učenja i poučavanja stranoga jezika kao specifičnom predmetu istraživanja. Prepoznavanje navedenog predmeta i pripadajuće mu metodologije istraživanja kao važnoga područja znanstvenoga bavljenja jezikom i čovjekom dovelo je do formiranja glotodidaktike kao posebne interdiscipline.

Intenzivna znanstvena istraživanja u području glotodidaktike danas se provode u nizu znanstvenih centara u svijetu specijaliziranih za istraživanje upravo procesa usvajanja i poučavanja stranih jezika (npr. *Institute of Education* u Londonu, *Zentrum für Sprachen- und lehrforschung* u Bochumu u Njemačkoj, *Istituto di ricerca JARD* u Milanu u Italiji, *Centre de recherches et d'application pedagogiques en langues* u Nancyju u Francuskoj, *Center for Advanced Research on Language Acquisition – CARLA* u Minneapolisu te Istraživački centar u Georgetownu u SAD-u i dr.). Hrvatska se u tom pogledu – prema mišljenju objektivnih promatrača - nalazi vrlo visoko na ljestvici zemalja koje tom problemu posvećuju pozornost, jer istraživanja u nastavi stranih jezika na zagrebačkom Filozofskom fakultetu traju od 70-tih godina prošlog stoljeća, a prvi verificirani program osposobljavanja istraživača u tom području započeo je još 1978. godine (kao poslijediplomski znanstveni studij metodike nastave stranih jezika). Taj se program izvodio dvadesetak godina, a potom je zamijenjen poslijediplomskim specijalističkim studijem glotodidaktike koji nije u cijelosti zadovoljavao potrebe studenata.

Naime, tijekom posljednjih nekoliko desetljeća dolazi postupno i do bitnih pomaka u obrazovanju nastavnika stranih jezika, a najvažniji aspekt tih pomaka jest utemeljenost tog obrazovanja na znanstvenim istraživanjima procesa usvajanja i poučavanja drugoga/stranoga jezika. Znanstveno utemeljene spoznaje zamijenile su dotadašnju praksu odnosa prema nastavi stranih jezika isključivo na osnovi individualnih iskustava i intuicije. Danas je poznato da je obrazovanje nastavnika (inicijalno i cjeloživotno) najkvalitetnije upravo u onim sredinama u kojima su razvijena istraživanja procesa nastave i na njima utemeljeni poslijediplomski studiji.

Tijekom posljednjih godina velik je broj hrvatskih diplomanata pokazao interes za znanstveno usavršavanje u području glotodidaktike. Zbog nepostojanja doktorskog studija glotodidaktike u nas, bili su prisiljeni upisati se na srodne studije koji, međutim, nisu zadovoljavali njihove posebne potrebe pa su ih nerijetko i napuštali, ili su se istraživački usavršavali na doktorskim studijima u području glotodidaktike u inozemstvu (npr. Sloveniji, Austriji, Italiji, Njemačkoj, Velikoj Britaniji), naravno uz velika financijska odricanja.

Kako, s jedne strane, novi nastavnički studiji prema principima Bolonjske deklaracije omogućuju tek inicijalnu znanstvenoistraživačku djelatnost a, s druge strane, postojeći poslijediplomski stručni studij glotodidaktike zadnjih je godina pokrivao potrebe samo onih koji su se željeli specijalizirati u užem profesionalnom području, smatramo da bi program poslijediplomskog doktorskog studija u ovom trenutku optimalno odgovarao potrebama našega društva. Kontakti s različitim institucijama u zemlji i inozemstvu potvrđuju da postoji vrlo velika potreba za takvim programom.

II. 1.2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju poslijediplomskih studija

Predlagač ima dugogodišnje iskustvo u provođenju poslijediplomskih studija. Nakon dvadesetak godina poslijediplomskog znanstvenog studija metodike nastave stranih jezika, koji je dao niz magistara znanosti, šest je godina postojao poslijediplomski specijalistički studij glotodidaktike koji nije bio po mjeri potencijalnih istraživača, pa su oni raznim administrativnim mjerama tražili prijelaz sa stručnog na znanstveni studij.

Određeni broj domaćih i stranih znanstvenika u području glotodidaktike na Filozofskom je fakultetu u Zagrebu stekao doktorat znanosti izvan doktorskoga studija na temelju disertacija koje su se bavile glotodidaktičkim temama, što također pridonosi iskustvu i kompetentnosti predlagača za provođenje poslijediplomskoga studija iz glotodidaktike.

Pojedini predavači na budućem doktorskome studiju glotodidaktike posjeduju i iskustvo predavanja na poslijediplomskim studijima u inozemstvu (npr. u Poljskoj).

II. 1.3. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Doktorski studij glotodidaktike koncipiran je tako da se u velikoj mjeri poklapa s istim ili srodnim doktorskim studijima u inozemstvu. To će omogućiti polaznicima da dio modula odslužaju na inozemnim sveučilištima. Istodobno, zainteresiranim stranim studentima bit će moguće dio svojih obveza obaviti u sklopu zagrebačkoga studija glotodidaktike jer je predviđeno da se dio kolegija može izvoditi, prema potrebi, na stranim jezicima.

Pokretljivost je osigurana i unutar hrvatskih sveučilišta jer se znatan broj bodova može steći slobodnim izborom kolegija s drugih doktorskih studija.

II. 2. OPĆI DIO

II. 2.1. Naziv studija:

Poslijediplomski doktorski studij glotodidaktike

- interdisciplinarni studij (obuhvaća i područje društvenih i područje humanističkih znanosti)

II. 2.2. Nositelj studija i suradne ustanove:

Filozofski fakultet u Zagrebu (nositelj)

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu

Učiteljski fakultet u Zagrebu

Filozofski fakultet u Osijeku

Filozofski fakultet u Splitu

II. 2.3. *Institucijska strategija razvoja doktorskih programa*

Program doktorskoga studija glotodidaktike u skladu je s institucijskom strategijom razvoja doktorskih programa jer potiče i razvija interdisciplinarnost na dvjema razinama: na razini područja (povezuje se društveno i humanističko područje) i na razini polja (povezuju se različita polja unutar područja i grane unutar istoga polja).

Kao dio institucijske strategije razvoja predviđa se sustavno praćenje kvalitete doktorskoga studija; daljna informatizacija sustava; interdisciplinarna suradnja između fakulteta unutar Sveučilišta u Zagrebu, između sveučilišta u Republici Hrvatskoj, sa sveučilištima susjednih zemalja te s drugim kvalitetnim znanstvenim ustanovama u Hrvatskoj i okolnim zemljama.

II. 2.4. *Inovativnost doktorskog programa*

Predloženi program izrazitog je interdisciplinarnog profila i izvodi se u suradnom odnosu sa stručnjacima iz područja društvenih znanosti (psihologija, pedagogija) i humanističkih znanosti (lingvistika).

Iako postoji izrazito velika potreba za kompetentnim istraživačima u području glotodidaktike, ovo je ***prvi program doktorskoga studija glotodidaktike u Hrvatskoj***.

Ovaj doktorski studij slijedi koncepciju sličnih studija u svijetu (npr. na Sveučilištu Essex u Britaniji, Sveučilištu Eötvös u Mađarskoj) time što se temelji na istraživanju procesa učenja i poučavanja drugoga jezika kao specifičnome interdisciplinarnome području istraživanja. No istodobno ovaj studij ima i odlike koje su specifične za hrvatski društveno-obrazovni kontekst: riječ je o uključivanju u program disciplina na kojima se glotodidaktika kao interdisciplina zasniva, i to uz izrazito znanstvenoistraživački pristup tim disciplinama.

Realizacija programa podrazumijeva unutar sveučilišnu suradnju (uključeni predavači i s drugih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) i međusveučilišnu suradnju (uključeni predavači i s drugih hrvatskih sveučilišta).

Sadržaji i pristupi pojedinim tematskim područjima temelje se u velikoj mjeri na domaćim i međunarodnim znanstvenoistraživačkim projektima.

II. 2.5. *Uvjeti upisa na studij*

Doktorski studij glotodidaktike mogu upisati studenti koji su na filozofskim i pedagoškim fakultetima završili sveučilišni diplomski studij nekog živog stranog jezika (nastavni smjer) ili studij kroatistike (nastavni smjer) i time stekli 300 ECTS bodova, ili oni koji su diplomirali četverogodišnji nastavnički studij živih stranih jezika ili kroatistike po studijskom sustavu prije 2005. godine.

Studentima koji su apsolvirali ili diplomirali neki drugi poslijediplomski studij (prema studijskom sustavu prije 2005. godine ili prema novom studijskom sustavu) omogućit će se upis na doktorski studij glotodidaktike uz priznavanje odgovarajućih studijskih dijelova koji se uklapaju u koncepciju ovoga doktorskog programa. O priznavanju tih dijelova studija odlučuje Vijeće poslijediplomskoga doktorskog studija glotodidaktike.

II. 2.6. *Kriteriji i postupci odabira polaznika*

Kriteriji za odabir polaznika bit će sljedeći:

-srednja ocjena tijekom diplomskoga studija (ili četverogodišnjega nastavničkog studija po studijskom sustavu prije 2005.)

-motivacija za znanstvenoistraživački rad u području glotodidaktike.

Polaznici će se birati na temelju uspjeha u prethodnom studiju i intervjuu/prijemnoga ispita kojim će se ispitati motivacija za studij i sklonost znanstvenom istraživanju.

II. 2.7. *Kompetencije koje student stječe završetkom studija, mogućnosti nastavka znanstvenoistraživačkog rada, mogućnosti post-doktorskog usavršavanja, te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru.*

Program studija omogućit će studentu stjecanje sljedećih kompetencija:

- 1) razumijevanje zakonitosti procesa učenja i poučavanja drugoga jezika i kritički pristup glotodidaktičkim problemima (modul 1 i 3)
- 2) ovladavanje metodologijom znanstvenoga istraživanja procesa učenja i poučavanja drugoga jezika (modul 2)
- 3) znanje i sposobnost potrebni za znanstveno-istraživački rad na odabranom specifičnom glotodidaktičkom problemu (moduli 4 & 6)
- 4) razumijevanje glotodidaktičke problematike u širem kontekstu drugih disciplina (modul 5).

Na temelju navedenih kompetencija student će se moći samostalno baviti znanstvenim istraživanjima u području glotodidaktike. Ovladat će potrebnim teorijskim interdisciplinarnim znanjima, vještinom kvalitetnog planiranja, izvođenja i interpretacije konkretnog istraživanja te formirati stavove i pristupe glotodidaktičkoj problematici utemeljene na znanstveno verificiranim spoznajama.

Zahvaljujući znanjima i kompetencijama koje će steći, student će se moći uključiti u rad znanstvenoistraživačkih projekata, u zemlji i inozemstvu, koji se bave istraživanjem bilo kojeg aspekta učenja ili poučavanja stranih jezika.

Znanstveni stupanj i stečeni ECTS bodovi omogućit će diplomantima post-doktorsko usavršavanje na kraćim i duljim programima koji se u zemlji i inozemstvu nude kao dio cjeloživotnoga obrazovanja.

Diplomanti doktorskoga studija glotodidaktike moći će se zaposliti na filozofskim i pedagoškim visokoškolskim ustanovama, istraživačkim institutima (iz područja i društvenih i humanističkih znanosti) te u državnim ministarstvima (na mjestima koja podrazumijevaju, npr., savjetodavne uloge, organiziranje i provođenje istraživanja i kreiranje politike nastave stranih jezika i sl.).

II. 3.1. *Struktura i organizacija doktorskoga programa*

Studij traje najmanje tri godine, a koncipiran je tako da se može završiti za četiri godine uz puni angažman (redoviti studenti) ili u roku od najviše sedam godina (studij s dijelom radnog vremena).

Organiziran je u 6 modula na temelju kojih se može steći 180 ECTS bodova. Unutar modula grupirana su odgovarajuća tematska područja koja će studenta osposobiti za samostalno bavljenje znanstvenoistraživačkim radom u području glotodidaktike. Većina modula uključuje relativno

malen broj sati aktivne nastave iz pojedinih tematskih područja jer se koncepcija studija oslanja na individualni i samostalni rad studenta, što podrazumijeva i individualne konsultacije s predavačima.

Studentu se omogućuje visok stupanj samostalnosti u izboru semestra u kojem će slušati pojedine dijelove modula. Samo dio obveznih kolegija treba odslušati prema zadanoj shemi. Za preostale kolegije i module predviđen je fleksibilni pristup pa student može sam odlučiti na kojoj ih godini ili u kojem semestru unutar godine želi slušati, kreirajući tako vlastitu shemu i ritam studiranja.

II. 3.2. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova.

	Broj kontakt sati	ECTS
Modul 1: Primijenjenolingvistička tematska područja	16	10
Modul 2: Uvod u znanstvenoistraživački rad	70	20
Modul 3: Glotodidaktička tematska područja	Ovisi o izboru	Min 30 Max 40
Modul 4: Odabrano uže znanstveno područje	20	20
Modul 5: Slobodni izborni modul	Ovisi o izboru	Min 40 Max 50
Modul 6: Rad na disertaciji	40	60
UKUPNO		180

II. 3.3. Obvezne i izborne aktivnosti (sudjelovanje na seminarima, konferencijama, okruglim stolovima i sl.) i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS bodovima.

Student prikuplja ECTS bodove na temelju obveznih tematskih područja te izbornih tematskih područja ili aktivnosti, koje uključuju slušanje izbornih kolegija ponuđenih u sklopu ovoga programa, kolegija na drugim doktorskim studijima u Hrvatskoj i inozemstvu, objavljivanje radova, sudjelovanje na skupovima i održavanje nastave.

Student je tijekom studija obavezan sudjelovati na najmanje trima znanstvenim skupovima, a održati izlaganje na najmanje dva skupa. Sudjelovanjem na jednom skupu može steći do 6 ECTS bodova, objavljivanjem rada do 10 ECTS bodova, a održavanjem nastave do 10 ECTS bodova. O bodovanju pojedine aktivnosti odlučuje Vijeće dokorskog studija glotodidaktike.

II. 3.4. Opis svakog predmeta

MODUL 1 – PRIMIJENJENOLINGVISTIČKA TEMATSKA PODRUČJA

Voditeljica modula: doc. dr. sc. Marta Medved Krajnović

GLO102 PROCES USVAJANJA PRVOGA JEZIKA *

Nositelj: : prof. dr. sc. Melita Kovačević

Nastavnik: prof. dr. sc. Melita Kovačević

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: I ili II

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o zadanoj pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Određenje područja i temeljnog nazivlja. Srodna područja. Predmet proučavanja i istraživanja. Metode u psiholingvistici. Temeljne teorije i postavke. Psiholingvistička istraživanja u hrvatskome jednojezičnome i dvojezičnome razvoju.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s temeljnim postavkama i metodama psiholingvistike. To će pripomoći njihovom općem znanju u području glotodidaktike i osposobiti ih za bolje razumijevanje glotodidaktičkih kolegija.

Obvezna literatura:

Scovel, T. (2001). *Psycholinguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Berko Gleason, J. i Bernstein Ratner, N. (ur.) (1997). *Psycholinguistics*. New Jersey: Wadsworth Publishing.

Dopunska literatura:

Dostupan veliki broj tematskih časopisa i naslova objavljenih na različitim web adresama.

*Napomena: Veza s projektima MZOŠ-a br. 0013002 (Usvajanje hrvatskoga u međujezičnome opisu: psiho- i neurolingvistički pristup) i br. 0130008 (Jezična obrada u hrvatskom).

103 PROCES OVLADAVANJA INIM JEZIKOM *

Nositelj: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

Nastavnik: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

ECTS-bodovi: 7

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: I.

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 10 sati seminara; razgovor o zadanoj pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Istraživanje procesa ovladavanja inim jezikom kao suvremena interdisciplinarna znanost i njen povijesni razvoj. Suvremene teorije ovladavanja inim jezikom. Modeli jezične obrade (s posebnim osvrtom na modele dvojezične i višejezične obrade). Međujezik i međujezične interakcije. Uloga kognitivnih čimbenika u ovladavanju inim jezikom. Uloga individualnih čimbenika u ovladavanju inim jezikom. Uloga interakcije i društvenog konteksta u ovladavanju inim jezikom. Metode istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u složenost procesa usvajanja, obrade i uporabe inoga jezika te u suvremene teorije ovladavanja inim jezikom. Razvit će sposobnost kritičkog promišljanja tih teorija i potaknut će se na samostalnost u istraživanju spomenutog procesa.

Obvezna literatura:

Atkinson, D. (2011). *Alternative Approaches to Second Language Acquisition*. London and New York: Routledge.

Doughty, C. J., Long, M. H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Malden, MA, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing. (odabrana poglavlja)

Gass, S. M., Selinker, L. (2008). *Second Language Acquisition: An introductory course* (3rd ed.) New York i London: Routledge.

Kaplan, R. B. (ur.) (2002). *The Oxford Handbook of Applied Linguistics*. Oxford: OUP. (odabrana poglavlja)

Medved Krajnović, M. (2010). *Od jednojezičnosti do višejezičnosti: Uvod u istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom*. Zagreb: Leykam International d.o.o.

Mitchel, R., Myles, F. (2004). *Second Language Learning Theories* (2nd ed.) London: Hodder Arnold

Dopunska literatura:

Odabrane knjige iz područja ovladavanja inim jezikom objavljene u 21. st. (ovisno o tematskom interesu doktoranda)

Časopisi: *Applied Linguistics; Bilingualism: Language and Cognition; Language Learning; Studies in Second Language Acquisition; TESOL Quarterly.*

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 6-03-180 (Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u

ranog školskog dobi) i projektom Usvajanje engleskoga jezika od rane dobi: analiza učenikova međujezika (u postupku predlaganja)

MODUL 2 – UVOD U ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI RAD

Voditelj modula: dr.sc. Jelena Mihaljević Djigunović, red. prof.

GLO201 METODOLOGIJA ZNANSTVENOG RADA I OSNOVE STATISTIKE

Nositelj: doc. dr. sc. Željka Kamenov

Nastavnik: doc. dr. sc. Željka Kamenov

ECTS-bodovi: 6 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: I ili II

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 8 sati predavanja, 6 sati seminara i 16 sati vježbi; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, izrada nacrtu istraživanja, statistička obrada zadanih podataka

Uvjeti: nema

Ispit: završna ocjena iz kolegija određuje se na temelju izrade nacrtu istraživanja i statističke obrade podataka u zadanom zadatku

Okvirni sadržaj: Upoznavanje s osnovama znanstvenog razmišljanja i znanstvenog istraživanja: vrste istraživanja, postavljanje problema i hipoteza, izbor odgovarajuće metode i sl. Prednosti i nedostaci različitih istraživačkih pristupa i postupaka: opažanje, upitnici, intervjui, ankete, eksperiment. Unutarnja i vanjska valjanost istraživanja. Usporedba kvantitativnih i kvalitativnih metoda. Fokusne grupe. Kriička analiza znanstvenih radova. Četiri razine potreba za poznavanjem osnovnih pojmova statistike u baljenju znanstvenim radom. Deskriptivna statistika – svrha i pregled osnovnih pojmova. Inferencijalna statistika – definicija i osnovne metode. Planiranje istraživanja. Uzorak i populacija. Grafičko prikazivanje rezultata. Mjere centralne tendencije. Mjere raspršenja. Korelacija.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s osnovnim pojmovima, načelima, metodama i pristupima znanstvenom radu u društvenim znanostima te s osnovnim statističkim pojmovima i postupcima. Osposobit će se za izradu nacrtu istraživanja. Uputit će se u primjenu statističkih postupaka na konkretnom primjerima iz svoga užeg područja te korištenje statističkog paketa SPSS.

Obvezna literatura:

Petz, B. (1997. ili novije izdanje). *Osnovne statističke metode za nematematičare*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Smith, R.A. i Davis, S.F. (2003). *The psychologist as detective*. London: Pearson Education, LTD.

Dopunska literatura:

Kolesarić, V. i Petz, B. (2003). *Statistički rječnik*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Sirkin, R.M. (1995). *Statistics for social sciences*. London: Sage Publications.

GLO202 METODE ISTRAŽIVANJA U GLOTODIDAKTICI

Nositelj: dr.sc. Jelena Mihaljević Djigunović, red. prof.

Nastavnik: dr.sc. Jelena Mihaljević Djigunović, red. prof.

ETS bodovi: 6

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: I ili II

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati predavanja i 6 sati seminara, razgovor o pročitanoj literaturi, manje samostalno istraživanje odabranog glotodidaktičkog problema

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Pristupi i modeli istraživanja nastave stranoga jezika. Izbor predmeta istraživanja i formuliranje istraživačkih pitanja i hipoteza. Metode prikupljanja podataka i etička pitanja. Triangulacija. Metode analize jezičnih i nejezičnih podataka. Metode analize podataka o nastavnikovom ponašanju. Transkribiranje jezične produkcije. Metode analize nastavnih materijala. Metode analize jezičnih testova.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Student će se upoznati sa suvremenim metodama istraživanja u području glotodidaktike i ovladati nekima od njih kroz samostalno istraživanje koje će provesti u sklopu svoga seminarskoga rada.

Obvezna literatura:

Hatch, E. i Lazaraton, A. (1991). *The Research Manual: Design and Statistics for Applied Linguistics*. Boston, MA: Heinle & Heinle.

Larsen-Freeman, D. i Long, M.H. (1991). *An Introduction to Second Language Acquisition Research*. London: Longman.

Lazaraton, A. (2003). Evaluative criteria for qualitative research in applied linguistics: Whose criteria and whose research? *Modern Language Journal* 87 (1), 1-12.

Mackey, A., & Gass, S. (2005). *Second language research: Methodology and design*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Dopunska literatura:

Allwright, D. (1988). *Observation in the Language Classroom*. London i New York: Longman.

Johnson, R.B. i Onwuegbuzie (2004) Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher* 33, 14-26.

McDonough, J. i McDonough, S. (1997). *Research Methods for English Language Teachers*. London i New York: Arnold.

McGroarty, M. i Zhu, W. (1997). Triangulation in classroom research: A study of peer revision. *Language Learning* 47(1), 1-43.

Porte, G. K. (2002). *Appraising Research in Second Language Learning. A Practical Approach to critical analysis of quantitative research.* John Benjamins.

Wallace, M.J. (1998). *Action Research for Language Teachers.* Cambridge University Press.

GLO203 RAČUNALNA LINGVISTIKA I JEZIČNE TEHNOLOGIJE

Nositelj: dr. sc. Marko Tadić

Nastavnik: dr. sc. Marko Tadić

ECTS-bodovi: 2 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: I ili II

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 3 sata predavanja + 3 sata vježbi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Razlika između računalne lingvistike i strojne obradbe jezika. Mjesto računalne lingvistike u lingvistici. Metodologija računalne lingvistike. Tehnologija i jezične tehnologije (JT). Industrijalizacija jezika, razvitak pismenosti i (tele)komunikacija. Podjela JT: jezični resursi, jezični alati, komercijalni proizvodi. Razvitak JT za pojedini jezik. Primjeri uporabe JT: pretraživanje dokumenata, crpljenje obavijesti, prepoznavanje naziva... JT za hrvatski jezik: stanje, projekti, perspektive. JT resursi: korpusi, rječnici. JT alati na raznim jezičnim razinama: fonološkoj (n-grami pismena), morfološkoj (generatori, analizatori, lematizatori, označivači), sintaktičkoj (plitiki, duboki, robusni parseri, generativne i ovisnosne banke stabala), semantičkoj (FrameNet i WordNet). Komercijalni proizvodi: rječnici, provjernici (pravopisa, gramatike, stila), sustavi za diktiranje, strojno (potpomognuto) prevođenje (M(A)T) i računalno potpomognuto učenje jezika (CALL).

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se osposobiti za suvereno snalaženje unutar područja računalnoga jezikoslovlja i jezičnih tehnologija: kako jezičnih resursa i alata, tako i komercijalnih proizvoda s područja jezičnih tehnologija koji im mogu biti od pomoći u njihovu radu.

Obvezna literatura:

Fellbaum, C. (ur.) (1998). *Wordnet: An Electronic Lexical Database.* Cambridge MA.:MIT Press.

Jurafsky, D. & Martin, J. H. (2000). *Speech and Language Processing. An Introduction to Natural Language Processing. Computational Linguistics, and Speech Recognition*. Prentice Hall.

Mitkov, R. (ur.) (2003). *The Oxford Handbook of Computational Linguistics*. Oxford: OUP.

Tadić, M.(2003). *Jezične tehnologije i hrvatski jezik*. Zagreb: Exlibris.

Dopunska literatura:

Hausser, R. R. (2001). *Foundations of Computational Linguistics: Human-Computer Communication in Natural Language*. Springer Verlag.

Tadić, M. (1997). *Računalna obradba hrvatskih korpusa: povijest, stanje i perspektive*. *Suvremena lingvistika* 43-44, str. 387-394.

Tadić, M. (2003). *Building the Croatian Morphological Lexicon*. Proceedings of the EACL2003 Workshop on Morphological Processing of Slavic Languages, ACL, str. 41-46.

Odabrani članci prema predavačkim potrebama.

GLO204 METODE IZRADE ZNANSTVENOG TEKSTA I PREZENTACIJSKE VJEŠTINE

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Digunović i prof. dr. sc. Željka Kamenov

Nastavnik: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Digunović i prof. dr. sc. Željka Kamenov

ECTS-bodovi: 6

Jezič: hrvatski/ engleski

Semestar: I ili II

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 8 sati seminara i 12 sati vježbi; izrada konkretnog teksta, održavanje prezentacija

Uvjeti: nema

Ispit: ocjena se određuje na temelju teksta sastavljenog u skladu s predloženim smjernicama i održanih prezentacija

Okvirni sadržaj kolegija: Praktične upute kako treba sastavljati stručne i znanstvene radove. Tipologija znanstvenih i stručnih tekstova. Faze u izradi rada. Izbor teme. Raspored građe. Sastavljanje bibliografija. Osobine znanstvenog diskursa. Priređivanje teksta za objavljivanje. Karakteristike djelotvornog izlaganja. Strategije uspješnih prezentacija.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studente će se osposobiti za izradu stručnog i znanstvenog teksta i za održavanje uspješnih prezentacija.

Obavezna literatura:

American Psychological Association. (1994). *Publication manual of the American Psychological Association* (4th ed.). Washington: Author.

Bruton, A. (2005). Process writing and communicative-task-based instruction: Many common features, but more common limitations? *TESL-EJ*, 9 (3), 1-33. Online: <http://writing.berkeley.edu/tesl-ej/ej35/a2.pdf>

Chambers, A. (2005). Integrating corpus consultation in language studies. *Language Learning & Technology* 9 (2), 111-125. Online: <http://llt.msu.edu/vol9num2/pdf/chambers.pdf>

Lee, D.G. i Nelson-Neuhaus, K. (2002). *Presentations: How to Calm Down, Think Clearly, and Captivate Your Audience*. Personnel Decisions International Corporation.

Gačić, M. (2001). *Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova*. Zagreb: Školska knjiga.

Šimundić, S. (2002). *Osnovne metodologije izrade znanstvenog rada*. Split: Pravni fakultet.

Dopunska literatura:

Cumming, A., Kantor K., & Powers, D. E. (2002). Decision-making while rating ESL/EFL writing tasks: A descriptive framework. *Modern Language Journal*, 86, 67-96. Online: <http://polyglot.lss.wisc.edu/mlj/Cumming.pdf#pagemode=none&view=FitH>

Endicott, J. i Scott, W.L. (2001). *The presentations survival skills guide*. Distinction Pub.

Silobričić, V. (1994). *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska naklada.

Strunk, W. (1918). *Elements of style*. Online: www.bartleby.com/141

Vujević, M. (2000). *Uvod u znanstveni rad*. Zagreb: Školska knjiga.

MODUL 3 – GLOTODIDAKTIČKA TEMATSKA PODRUČJA

Voditelj modula: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

GLO301 ZNANSTVENE TEORIJE I METODE UČENJA STRANIH JEZIKA

Nositelj: dr. sc. Maja Hausler, izv. prof.

Nastavnik: dr. sc. Maja Hausler, izv. prof.

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prvih dviju godina studija

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit nakon odslušanog modula

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Uvjetovanost nastavnih metoda stranih jezika spoznajama i stavovima u znanstvenim disciplinama koje se bave jezikom i procesom učenja. Pregled utjecaja različitih lingvističkih škola i teorija – strukturalizma, transformacijsko-generativne lingvistike, kognitivne lingvistike; psihologijskih –

behaviorizma, neobihevizma, kognitivne psihologije; razvojne psihologije; psiholingvistike; sociolingvistike. Model suvremenog pristupa nastavi stranog jezika koji se temelji na rezultatima znanstvenih saznanja, istraživanja u glotodidaktici i iskustvu, a temelji se na četiri osnovne odrednice – komunikacijskoj, kognitivnoj, kontrastivnoj i na učeniku koji je kao subjekt nastave primarni izvor podataka o procesu učenja i usvajanja jezika. Razgraničenje didaktičkih od psiholingvističkih kategorija u pristupu problematici učenja i poučavanja stranih jezika. Važnost nacionalne tradicije u povijesnom istraživanju metoda nastave stranih jezika. Prikaz nazora o učenju i stjecanju (stranih) jezika. Raznolikost metoda kroz povijest. Razvoj pojedinih smjerova u suvremenoj lingvistici i njihov utjecaj na razvoj glotodiktike. Tendencije razvoja glotodidaktike 80-ih i 90-ih godina prošloga stoljeća. Alternativne metode: zajedničke karakteristike nekih alternativnih metoda i primjer sugestopedije.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će moći kritički pristupiti različitim nastavnim metodama i prepoznati njihove teorijske osnove te procjenjivati metodološke novosti u suvremenoj nastavi.

Obavezna literatura:

Häusler, M. (2002). Od Komenskog do novih medija – Vizualna sredstva u nastavi stranih jezika. *Strani jezici* 31, str. 21-34.

Häusler, M. (2000). Obrazovni koncepti i didaktika višejezičnosti. *Strani jezici* 29, 43-56.

Häusler, M. (1998). Zur Geschichte und Gegenwart des Deutschunterrichts in Kroatien. U: *Kulturraum Mittelmeer*. Konferenzbericht, Info KDV, str. 222-228.

Kaplan, R.B. (ur.) (2002). *The Oxford Handbook of Applied Linguistics*. Oxford: OUP. (odabrana poglavlja)

Stern, H. H. (1983). *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford: OUP.

Widdowson, H.G. (1991). *Aspects of Language Teaching*. Oxford: OUP.

Dopunska literatura:

Closset, F. (1965). *Didactique des Langues vivantes*. Didier.

Häusler, M. (1998). *Zur Geschichte des Deutschunterrichts in Kroatien seit dem 18. Jahrhundert*. Frankfurt/Main: Peter Lang.

Kelly, L. G. (1969). *25 Centuries of Language Teaching. An Inquiry into the Science, Art and Development of Language Teaching Methodology 500 B.C. – 1969*. Rowley, Mass.: Newbury House.

Petrović, E. (1988). *Teorija nastave stranih jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Prebeg-Vilke, M. (1977). *Uvod u glotodidaktiku*. Zagreb: Školska knjiga.

Titone, R. (1980). *Glottodidattica*. Un profilo storico. Bergamo.

Vrhovac, Y. (2001). *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranog jezika*. Zagreb: Ljevak.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0130 430 (Podučavanje i učenje njemačkog jezika u Hrvatskoj)

GLO302 KOMUNIKACIJSKA I OSTALE KOMPETENCIJE U NASTAVI STRANIH JEZIKA *

Nositelj: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

Nastavnik: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski/engleski/francuski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prvih dviju godina studija

Status: obvezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit nakon odslušanog modula

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Definicija komunikacijske kompetencije (prema Dell Hymesu). Razvoj ostalih kompetencija u didaktičkoj sredini. Interakcija nastavnika s učenicima. Preduvjeti za usvajanje stranoga jezika. Uspješno komuniciranje u prirodnoj sredini.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u razvoj komunikacijske i ostalih kompetencija kroz formalizirano učenje i njihov doprinos komunikacijskoj kompetenciji u autentičnoj govornoj situaciji. Moći će kritički procjenjivati komunikacijski pristup u nastavi.

Obavezna literatura:

Allwright, D., Bailey, K. M., (1991). *Focus on the Language Classroom*. Cambridge: CUP

Canale, M. (1983): From communicative competence to communicative language pedagogy. U Richards, J. C. i Schmidt, R. W. (ur.), *Language and Communication*, 2-27. London: Longman.

Canale, M. i Swain, M. (1981): A Theoretical Framework for Communicative Competence. U Palmer, A., Groot, P. i Trosper, G. (ur.), *The construct validation of test of communicative competence*, 31-36.

Chaudron, C. (1990). *Second Language Classrooms, research on teaching and learning*. Cambridge: CUP

Jelaska, Z. (2005): Jezik – znanje ili sposobnost. U Jelaska, Z. i suradnici, *Hrvatski kao drugi i strani jezik*, 11-23. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Savignon, S.J. (1983): *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice. Texts and Contexts in Second Language Learning*. Reading, Massachusetts at all: Addison-Wesley Publishing Company.

Singleton, D. (1996). Communication and Language Teaching, u *Jezik i komunikacija* Zbornik radova HDPL, Andrijašević, M., L. Zergollen-Miletić (ur.), str. 9 -22 .

Vrhovac, Y. (2001.) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Dopunska literatura:

Bachmann, C. Liendenfeld, J., Simonin, J. (1981). *Langage et communications sociales*. Paris : Crédif-Hatier.

Bange, P. (1992). *Analyse conversationnelle et théorie de l'action*. Paris: Crédif-Htier.

Hymes, D. H. (1972): On Communicative Competence. U Pride, J. B. i Holmes, J. (ur.), *Sociolinguistics*, 269-293. Baltimore, USA: Penguin Education, Penguin Books Ltd.

Taylor, D.S. (1988): The meaning and use of the term competence in linguistics and applied linguistics. *Applied Linguistics* 9, 2, 148-169.

Vion, R. (1992). *La communicaion verbale*. Paris : Hachette supérieur.

Widdowson, H. G. (1983): *Learning Purpose and Language Use*. Oxford: Oxford University

Press.

Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (2005). Vijeće za kulturnu suradnju, Odbor za obrazovanje, Odjel za suvremene jezike, Strasbourg. (Prijevod: Valnea Bressan i Martina Horvat). Zagreb: Školska knjiga.

* Napomena: Veza s Tempus projektom Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini

GLO303 ANALIZA DISKURSA I RAZREDNI DISKURS*

Nositelj: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

Nastavnik: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

ECTS-bodovi: 5 bod

Jezik: hrvatski/engleski/francuski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prvih dviju godina studija

Status: obavezni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit nakon odslušanog modula

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni (kao dio ispita za cijeli modul)

Okvirni sadržaj: Etnometodološka istraživanja i specifičnost govornoga ponašanja u određenim sredinama. Ritualiziranost govora u razrednoj sredini, nejednake uloge protagonista didaktičke sredine. Određenje nastavnikove i učenikove uloge u razrednom diskursu. Vrste pitanja kao poticaja na komunikaciju. Analiza poteza vrednovanja kao poteza zatvaranja sekvence. Praćenje razrednoga diskursa i analiza prijepisa razrednoga dijaloga. Analizom diskursa u učenikovu međujeziku. Tipologije komunikacijskih strategija prema različitim autorima.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u specifičnosti razredne govorne interakcije.

Obavezna literatura:

Čurković Kalebić, S. (2002). O učenikovu govoru u nastavi stranih jezika. U D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.), *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj – izazovi na početku XXI. stoljeća* (str.65 – 76). Zagreb – Rijeka: HDPL.

Čurković Kalebić, S. (2003). *Jezik i društvena situacija – istraživanje govora u nastavi strano jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Čurković Kalebić, S. (2003). O govoru nastavnika u nastavi stranih jezika (ponavljanje pitanja i uporaba stranih jezika). *Strani jezici*, 32, broj 3 – 4, 137 – 144.

Čurković Kalebić, S. (2006). Explanations and instructions in teaching English as a foreign language. U M. Nikolov, J. Horvath (eds.) *Empirical Studies in English Applied Linguistics* (str. 299-305). Pecs: Lingua Franca Csoport.

Ellis, R., & Barkhuizen, G. (2005). *Analysing Learner Language*. Oxford: Oxford University Press. – selected

chapter

Faerch, K., Kasper, G. (1983). "Plans and strategies in foreign language communication" u *Strategies in Interlanguage Communication*, Faerch, K., G. Kasper (ur.) Longman, str. 20 - 61

McCarthy, M. (1993). *Discourse Analysis for Language Teachers*. Cambridge: Cambridge Language Teaching Library.

Vrhovac, Y. (2001.) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Dopunska literatura:

Charaudeau, P. (1983). *Langage et Discours*. Paris : Hachette universitaire.

Hatch, E. (1992). *Discourse and Language Education*. Cambridge: Cambridge Language Teaching Library.

Čurković Kalebić, (2004). O prirodi komunikacije u razrednoj interakciji u ranom učenju engleskoga kao stranog jezika. U R. Bacalja (ur.), *Dijete, odgojitelj, učitelj* (str.239 – 248). Zadar: Sveučilište u Zadru/Živa baština. Znanstveno stručna biblioteka. Knjiga 2.

Kramsch, C. (1984). *Interaction et discours dans la classe de langue*. Parids : Crédif-Hatier.

Kramsch, C. (1996). "The applied linguist and the foreign language teacher: can they talk to each other?".

U: *Principle & Practice in Applied Linguistics*, Cook G., B. Seidlhofer (ur), OUP, str. 43-56.

Nunan, D. (1989). *Understanding Language Classroom*. New York, London, Toronto: Prentice Hall International.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0070010 (Razredni diskurs i učenje stranih jezika)

GLO304 SAMOSTALNOST U UČENJU

Nositelj: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

Nastavnik: prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski/francuski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad i ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Sadržaj: Definiranje termina jezične svjesnosti, svjesnosti o procesu učenja/usvajanja jezika. Određenje pojma samostalnosti u učenju. Analiza kocepta "učiti (kako) učiti" i mogućnosti implementacije u nastavi stranoga jezika. Osobine uspješnoga učenika, individualni stilovi učenja/usvajanja jezika.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će razumjeti teorijske postavke koncepta samostalnosti u učenju i principe njezine implementacije čime će steći potrebno teorijsko znanje za istraživanja u ovom području.

Obvezna literatura:

Barbot, M.J. (2000). *Les auto-apprentissages*. CLE International.

Benson, P. (2001). *Teaching and Researching Autonomy in Language Learning*. Pearson Education.

Dam, L. (1995). *From theory to Classroom Practice*. Learner Autonomy 3. Dublin: Authentik.

□ Little, D., Ridley, J. & Ushioda, E. (2002). *Towards greater learner autonomy in the foreign language classroom*. Dublin: Authentik.

O'Malley J.M., Chamot, A. U. (1990). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge: CUP

Sinclair, B., McGrath I., Lamb, T. (ur.) (2000). *Learner Autonomy, Teacher Autonomy: Future Directions*. Harlow: Longman in association with The British Council

Dopunska literatura:

Cyr, P. (1996). *Les stratégies d'apprentissage*. CLE International.

Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. New York: Newbury House Publisher.

Rubin, J., Thompson I. (1982). *How to be a more Successful Language Learner*. Boston, Massachusetts, USA: Heinle&Heinle.

GLO305 ANALIZA I VREDNOVANJE NASTAVNIH MATERIJALA

Nositelj: doc. dr. sc. Ana Petravić

Nastavnik: doc. dr. sc. Ana Petravić

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski/njemački

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad i ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kriteriji odabira didaktičkih materijala. Razvoj glotodidaktičkog potpodručja “analiza i znanstveno istraživanje udžbenika” (*Lehrwerkanalyse, Lehrwerkforschung, textbook analysis, evaluation of coursebooks*). Pregled područja znanstvenog istraživanja udžbenika. Sinkronijsko i dijakronijsko postavljanje pitanja. Postavljanje pitanja prema bazičnim disciplinama. Kriteriji analize udžbenika sa stajališta nastavnika. Kriteriji vrednovanja udžbenika. Analiza kriterija sa stajališta recenzenata.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati sa znanstveno utemeljenim kriterijima za odabir i vrednovanje didaktičkih materijala. Osposobit će se i za analizu i izradu takvih kriterija.

Obvezna literatura:

Benini, N. (1989). O vrednovanju udžbenika i nastavnih materijala u nastavi. *Strani jezici XVIII*, str. 195-196.

Bertoletti, M. C. i Dahlet, P. (1989). Udžbenici i nastavni materijali za učenje francuskog kao stranog jezika. *Strani jezici XVIII*, str. 196-205.

Cunningsworth, A. (1984). *Evaluating and Selecting EFL Teaching Materials*. Oxford: Heinemann.
Fenner, A. B. & Newby, D. (2000). *Approaches to Materials Design in European Textbooks: Implementing Principles of Authenticity, Learner Autonomy, Cultural Awareness*. Strasbourg: European Centre for Modern Languages.

Rosandić, I. (1989). Prema znanstvenoj verifikaciji udžbenika za strane jezika. *Strani jezici* XVIII, str. 170-181.

Sheldon, L. (1988). Evaluating ELT textbooks and materials. *ELT Journal*, 42 (4), 237-246.

Skierso, A. (1991). Textbook selection and evaluation. In M. Celce-Murcia (ur.), *Teaching English as a second or foreign language* (pp. 432-453). Boston, MA: Heinle & Heinle Publishers.

Tomlinson, B. (ur.) (1998). *Materials Development in Language Teaching*. Cambridge: CUP.

Dopunska literatura:

Cowles, H. (1976). Textbook, materials evaluation: A comprehensive checklist. *Foreign Language Annals*, 9 (4), 300-303.

Häusler, M. (1998). *Zur Geschichte des Deutschunterrichts in Kroatien. seit dem 18. Jahrhundert*. Frankfurt/Main itd.: Peter Lang.

Heyd, G. (1990). *Deutsch lehren*. Frankfurt/Main: Diesterweg.

Kast, B. i Neuner, G. (ur.) (1994). *Zur Analyse, Begutachtung und Entwicklung von Lehrwerken für den fremdsprachlichen Deutschunterricht*. Berlin: Langenscheidt.

McGrath, I. (2002). *Materials Evaluation and Design for Language Teaching*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Tucker, C. A. (1975). Evaluating beginning textbooks. *English Teaching Forum*, 13, 355-361.

Tematski broj časopisa *Strani jezici*, god. XVIII, br. 4, 1989.

GLO306 SUVREMENA TEHNOLOGIJA I NASTAVA STRANIH JEZIKA

Nositelj: doc. dr. sc. Sanja Seljan

Nastavnik: doc. dr. sc. Sanja Seljan

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad i ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Sadržaj: Video zapisi i digitalno kodiranje, tj. novi mediji, i nastava i učenje stranih jezika. Definicija i karakteristike novih medija. Mogućnosti novih medija u realizaciji zahtjeva audiovizualne metode, te komunikacijskog i interkulturalnog pristupa u nastavi stranih jezika. Motivacijsko djelovanje, poticanje jezične svjesnosti, autonomije, samopouzdanja i drugi pozitivni učinci primjene novih medija u nastavi

stranih jezika. Primjena novih medija u svrhu razvijanja četiriju jezičnih vještina. Individualni i grupni rad s računalom i s Internetom. Mogućnosti udžbenika stranog jezika na Internetu. Korištenje ne-didaktičkih stranica Interneta. Autorski programi. Mrežni programi za projekte u kojima sudjeluju dvije grupe učenika na raznim mjestima (školama, gradovima, zemljama). Primjeri takvih projekata.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će razumjeti ulogu i mogućnosti primjene raznih oblika suvremene tehnologije kako u istraživačke tako i u nastavne svrhe.

Obavezna literatura:

Häusler, M. (2002). Od Komenskog do novih medija – Vizualna sredstva u nastavi stranih jezika. *Strani jezici* 31, str. 21-34.

Kern, R. (1995). Restructuring classroom interaction with networked computers: Effects on quantity and characteristics of language production. *The Modern Language Journal*, 79(4), 457-476.

Mueller, G. "Visual Contextual Clues and Listening Comprehension: An experiment." *Modern Language Journal* 64 (1980): 335-40

Omaggio, A "Pictures and Second Language Comprehension: Do They Help?" *Foreign Language Annals* 12 (1979): 107-16.

Rankin, W. (1997). Increasing the communicative competence of foreign language students through the FL chatroom. *Foreign Language Annals* 30(4), 542-546.

Vrhovac, Y. (1999). Televizija u nastavi stranih jezika. U: Vrhovac, Y. i sur. (ur.), *Strani jezik u osnovnoj školi*, str. 333-346. Zagreb: Naprijed.

Vrhovac, Y. (1990). Komunikacijske funkcije videa u nastavi stranih jezika. *Strani jezici* 19, str 29-33.

Warschauer, M., Shetzer, H. & Meloni, C. (2000). *Internet for English teaching*. Alexandria, VA: TESOL Publication

Dopunska literatura:

Bikić-Carić, G. (1999). CD-ROM u nastavi stranih jezika. U: Vrhovac, Y. i sur. (ur.), *Strani jezik u osnovnoj školi*, str. 347-354. Zagreb: Naprijed.

Blažević, N. (1990). Korištenje videomaterijala u nastavi stranih jezika. *Strani jezici* 19, str. 42-45.

Knapp-Pothoff, A. (2003). Lehr- und Lernmaterialien in Neuen Medien. U: Bausch, Christ, Krumm (ur.) *Handbuch Fremdsprachenunterricht*, str 430-433 Tübingen: Francke UTB.

Rüschhoff, B. (2003). Computerunterstützte Lehr- und Lernmaterialien. U: Bausch, Christ, Krumm (ur.) *Handbuch Fremdsprachenunterricht*, str 326-430. Tübingen: Francke UTB.

GLO307 KULTUROLOŠKI ELEMENTI U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Nositelj: prof. dr. sc. Maja Häusler

Nastavnik: prof. dr. sc. Maja Häusler

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski/njemački

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad i ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Sadržaj: Pojam 'ciljna kultura i civilizacija', 'zemljoznanstvo'. Definicije pojma u kontekstu nastave stranih jezika. Problematika definiranja. Znanstveni pristup određivanju kulturoloških sadržaja u nastavi stranih jezika. Odnos bazičnih znanstvenih disciplina i nastavnih ciljeva i sadržaja. Ograničenje nastavnih ciljeva i sadržaja. Područja pojavljivanja zemljoznanstvenih sadržaja. Kriteriji određivanja zemljoznanstvenih ciljeva i izbora tema. Izvori kulturoloških tema. Gradacija nastavnih ciljeva i sadržaja po starosti učenika, nivou učenja, institucionalnoj organizaciji nastave i specifičnim potrebama adresata. Kurikularna problematika: međupredmetna obrada kulturoloških sadržaja. Postupci posredovanja kulturoloških sadržaja. Kriteriji prosudbe kulturoloških sadržaja u udžbenicima. Obrada kulturoloških sadržaja u novijim udžbenicima stranih jezika. Planiranje mrežnih projekata sa zemljoznanstvenim sadržajima u nacionalnom i internacionalnom okviru.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će moći primijeniti znanstveni pristup u analizi kulturoloških sadržaja i razumjeti njihovu ulogu u teoriji nastave stranih jezika.

Obavezna literatura:

Byram, M. et al. (1994). *Teaching and Learning Language and Culture*. WBC.

Häusler, M. (2001). Landeskunde im fremdsprachlichen Deutschunterricht. *Zagreber germanistischer Beiträge* 10, str 93-111.

Kramsch, C. (1993). *Context and culture in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Kramsch, C. (1995). The cultural component of language teaching. *Language, Culture, and Curriculum*, 8, 83-93.

Seelye, N. (1994) *Teaching culture*. Lincolnwood, IL: National Textbook Company.

Vrhovac, Y. (1999). Podučavanje elemenata strane kulture. U Vrhovac, Y. i sur (ur.), *Strani jezika u osnovnoj školi*, str. 235-256. Zagreb: Naprijed.

Dopunska literatura:

Andrijačević, M. i Vrhovac, Y. (ur.) (1991). *Prožimanje kultura i jezika*. Zagreb: Hrvatski društvo za primijenjenu lingvistiku.

Byram, M. & Zarate, G. (1994). *Definitions, objectives, and evaluation of cultural competence*. Strasbourg: Council of Europe.

Erdmenger i Istel (1978). *Didaktik der Landeskunde*. München: Hueber.

Leupold, E. (2003). Landeskundliches curriculum. U Bausch, Christ, Krumm (ur.) *Handbuch Fremdsprachenunterricht*, str. 127-133. Tübingen: Francke UTB.

Krasner, I. (1999). The role of culture in language teaching. *Dialog on Language Instruction*, 13(1-2), 79-88.

Peck, D. (1998). *Teaching Culture: Beyond Language*. Yale: New Haven Teachers Institute.

Tomalin, B., Stempleski, S. (1993). *Cultural Awareness*. Oxford: Oxford University Press.

GLO308 FAKTOR DOBI UČENIKA *

Nositelj: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, ispit.

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Proces usvajanja prvoga jezika – odnos kognitivnoga i jezičnoga razvoja, prirodni redosljed, razvojni obrasci. Proces usvajanja drugoga jezika u prirodnome okruženju – sličnosti i razlike s procesom usvajanja prvoga jezika. Hipoteza 'kritičnoga razdoblja' za usvajanje jezika (prvoga i drugoga). Hipoteza 'osjetljivoga razdoblja'. Uloga dobi u institucionaliziranom učenju stranoga jezika.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u suvremena razmišljanja o ulozi dobi u usvajanju i učenju jezika i osposobiti se za daljnje kritičko iščitavanje i razumijevanje literature koja se bavi tom problematikom.

Obvezna literatura:

Birdsong, D. (ur) (1999). *Second language acquisition and the critical period hypothesis*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Doughty, C. J. i Long, M. H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Malden, MA, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing. (odabrana poglavlja)

Garcia Mayo, M.P., Garcia Lecumberri, M.L. (2003). *Age and the Acquisition of English as a Foreign Language*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.

Singleton, D., Ryan, L. (2004). *Language Acquisition: The Age Factor (2nd ed)*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.

Dopunska literatura:

Singleton, D., Lengyel, Z. (ur.) (1995). *The Age Factor in SLA: A Critical Look at the Critical Period Hypothesis*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.

Vilke, M. (1991). *Vaše dijete i jezik*. Zagreb: Školska knjiga.

Časopisi: *Applied Linguistics; Bilingualism: Language and Cognition; Language Learning; Studies in Second Language Acquisition; TESOL Quarterly*.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 6-03-180 (Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u ranoj školskoj dobi), s projektom MZOŠ-a br. 130514 (Engleski jezik u Hrvatskoj) te s projektom Usvajanje engleskoga jezika od rane dobi: analiza učenikova međujezika (u postupku predlaganja).

GLO309 JEZIK STRUKE

Nositelj: prof. dr. sc. Milica Gačić

Nastavnik: prof. dr. sc. Milica Gačić

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Definicija i predmet jezika struke. Odnos jezika struke i općeg jezika. Obilježja jezika struke. Istraživanja jezika struke na leksičkoj, sintaktičkoj i diskursnoj razini. Modeli analize potreba. Analiza potreba i izrada nastavnih programa. Modeli izrade nastavnih materijala za nastavu jezika struke. Jezični i izvanjezični kriteriji vrednovanja nastavnih materijala za jezik struke.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s teorijskim postavkama jezika struke, steći uvid u glavne istraživačke teme i metode istraživanja u području nastave jezika struke te razviti sposobnost kritičke procjene programa i materija za nastavu jezika struke.

Obvezna literatura:

Dudley-Evans, A., St. John, M. (1998). *Developments in ESP: a multidisciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fluck, H. (1966). *Fachsprachen. Einführung und Bibliographie*. Tübingen: Uni-Taschenbücher.

Lerat, P. (1995). *Les langues spécialisées*. Paris: PUF

West, R. (2002). *ESP - State of the Art*. The University of Manchester:

www.man.ac.uk/langlit/esp/west.htm

Dopunska literatura:

Ellis, M. & Johnson, C. (1994). *Teaching Business English*. Oxford: OUP

Fluck, H. (1992). *Didaktik der Fachsprachen. Aufgaben und Arbeitsfelder, Konzepte und Perspektiven im Sprachbereich Deutsch*. Tübingen: Forum für Fachsprachen-Forschung 31.

Hutchinson, T. and Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Robinson, P. (1991). *ESP Today*. Prentice Hall

GLO310 STRATEGIJE UČENJA STRANOGA JEZIKA *

Nositelj: doc. dr. sc. Višnja Pavičić Takač

Nastavnik: doc. dr. sc. Višnja Pavičić Takač

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad i ispit.

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Definicija i klasifikacije strategija učenja stranoga jezika. Strategije učenja u teorijama i modelima učenja i usvajanja stranog jezika. Istraživanja strategija učenja (metode, problemi, implikacije). Utjecaj strategija učenja na razvoj jezične kompetencije. Strategije učenja i ostali čimbenici. Metode istraživanja strategija učenja.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s osnovnim značajkama strategija učenja, osvijestiti ulogu strategija učenja u razvijanju jezične kompetencije, steći uvid u najvažnija istraživanja strategija učenja i njihove implikacije. Razvit će svijest o razlikama među učenicima s obzirom na strategije učenja kojima se koriste. Studenti će razviti sposobnost kritičke procjene pročitane literature.

Obvezna literatura:

Cohen, Andrew (1998) *Strategies in Learning and Using a Second Language*. New York: Addison Wesley Longman.

O'Malley, J. Michael i Anna Uhl Chamot (1996) *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge Applied Linguistics.

Oxford, Rebecca (1990) *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. Boston, MA: Heinle & Heinle Publishers.

Wenden, A. & J. Rubin (Eds.) (1987) *Learner Strategies in Language Learning*. New York: Prentice Hall.

Dopunska literatura:

McDonough, Steven (1995) *Strategy and Skill in Learning a Foreign Language*.

Oxford, Rebecca (ed.) (1996) *Language Learning Strategies Around the World: Cross-Cultural Perspectives*. Technical Report No.13. University of Hawai'i, Second Language Teaching and Curriculum Center.

Wenden, Anita (1991) *Learner Strategies for Learner Autonomy*. New York: Prentice Hall.

Izbor članaka iz časopisa: *System, TESOL Quarterly, Applied Linguistics, Studies in Second Language Acquisition, IRAL, Strani jezici*.

*Napomena: Veza s projektom Instituta Otvoreno društvo Hrvatska Developing learning strategies in EFL learning.

GLO311 PRIJAMNI PRISTUP U OVLADAVANJU STRANIM JEZIKOM*

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Zrinka Jelaska

Nastavnik: prof. dr. sc. Zrinka Jelaska

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, ispit s raspravom o seminarskome radu

Uvjeti: nema

Ispit: završna se ocjena donosi na temelju studentova rada tijekom nastave, izrađenoga seminarskoga rada i njegovoga izlaganja

Okvirni sadržaj kolegija: Vrste jezičnih opisa. Odnos jezičnih opisa i jezičnih djelatnosti. Jezični opisi za izvorne govornike. Jezični opisi za neizvorne govornike. Proizvodni i prijamni pristup jeziku. Popis i

propis u ovladavanju stranim jezikom. Razvojno poučavanje jezika: prikladnost pojedinih vrsta jezičnoga opisa za nastavu stranoga jezika. Izravni i neizravni pristup. Standard i norma u ovladavanju stranim jezikom i nastavi stranoga jezika.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s različitim pogledima i opisima istoga jezika, osvijestiti razlike između pristupa jeziku sa stajališta proizvodnje (izvornoga govornika), te sa stajališta primanja i međujezične proizvodnje (strani govornik). Steći će sposobnost procjene kakav je pojedini jezični opis (građa, pravila itd.) s obzirom na ovladavanje stranim jezikom i koja je njegova uloga u nastavi stranoga jezika.

Obavezna literatura: Beck, M-L. (1997) *Why Syntactic Theory*, u K. Bardovi-Harlig & B. Hartford (eds) *Beyond*

methods: components of second language teacher education, Boston: McGraw Hill. Gass, S (1996)

Second language acquisition and linguistic theory: The role of language transfer

u W.C. Ritchie & T.K. Bhatia (eds) *Handbook of second language acquisition*, San Diego:

Academic press, 317-345. Gass, S. & Scahachter, J. (1996) *Linguistic perspectives on second language acquisition*,

Cambridge: Cambridge University Press. Jelaska, Z. (2005) *Jezik - znanje ili sposobnost*, u Z. Jelaska i sur. *Hrvatski kao drugi i strani*

jezik Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. Nation, I.S.P. (2001) *Vocabulary in another language*.

Cambridge: Cambridge University

Press, 114-187.- gramatika jezika kojim se student bavi- priručnici za učenje jezika kojim se student bavi

Dopunska literatura (odabrana poglavlja): Doughty, C.J. & Long, M.H. (ur.) (2003) *The Handbook of Second Language Acquisition*,

Blackwell. Ellis, R. (1997) *Second Language Acquisition: Research and Language Teaching*, Oxford,

Oxford University Press. Gass, S. i Selinker, L. (2001) *Second Language Acquisition*, Mahwah, NJ.

Lawrence Erlbaum

Associates. Jelaska, Z. i sur. (2005) *Hrvatski kao drugi i strani jezik*, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada.

*Napomena: Veza s projektima MZOŠ-a br. 0130738 (Hrvatski kao strani jezik: Razvojni rječnik i gramatika), br. 0130438 (Hrvatski kao drugi i strani jezik) te projektom Materinski i inojezični hrvatski (u postupku predlaganja)

GLO312 DVOJEZIČNOST I VIŠEJEZIČNOST*

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

Nastavnik: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

ECTS-bodovi: 5 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Određenje i vrste dvojezičnosti i višejezičnosti. Suvremene teorije dvojezičnosti i višejezičnosti. Međujezični utjecaji, održavanje jezika i jezično nazadovanje u višejezičnim

sustavima. Specifičnosti dvojezične/višejezične komunikacije – prebacivanje koda. Utjecaj dvojezičnosti/višejezičnosti na kognitivni, psihološki i društveni razvoj pojedinca, multikulturalnost. Pitanja obrazovanja dvojezične/višejezične djece.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s najrecentnijim teorijskim i praktičnim spoznajama o dvojezičnosti i višejezičnosti, steći sposobnost njihove kritičke evaluacije te razviti inicijalne istraživačke kompetencije

Obvezna literatura:

- Aronin, L., Hufeisen, B. (2009) *The Exploration of Multilingualism*. Amsterdam: John Benjamins.
- Auer, P., Wei, L. (ed.) (2007) *Handbook of Multilingualism and Multilingual Communication*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Baker, C. (2000) *The Care and Education of Young Bilinguals: An Introduction for Professionals*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Baker, C. (2006) *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism* (4th ed.) Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Bhatia, T. K., Ritchie, W. C. (ed.) (2007) *The Handbook of Bilingualism*. Blackwell Publishing.
- Kroll, J. F., De Groot, A. M. B. (ed.) (2005) *Handbook of Bilingualism: Psycholinguistic Approaches*. Oxford: OUP.

Dopunska literatura:

- Cook, V. (ed.) (2002) *Portraits of the L2 User*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Han, Z. (2004) *Fossilization in Adult Second Language Acquisition*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Herdina, P., Jessner, U. (2002) *A Dynamic Model of Multilingualism: Changing the Psycholinguistic Perspective*. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Jarvis, S., Pavlenko, A. (2008) *Crosslinguistic Influence in Language and Cognition*. New York: Routledge.
- Long, M. (2007) *Problems in SLA*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates
- Schmid, M., Kopke, B., Keijzer, M., Dostert, S. (ed.) (2007). *Language Attrition: Theoretical Perspectives*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins.
- Verspoor, M. H., de Bot, K., Lowie, W. (2011). *A Dynamic Approach to Second Language Development*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins
- Wei, L., Moyer, M. G. (2008) *The Blackwell Guide to Research Methods in Bilingualism and Multilingualism*. Oxford: Blackwell Publishing.

* *Napomena: Veza s Tempus projektom Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini.*

KOLEGIJ KOJI NIJE PRIJE UPISAN U MOZVAG!!!

GLO 314 **TEORIJA ČITANJA NA STRANOM JEZIKU**

Nositelj kolegija: doc.dr. sc. Renata Šamo

Nastavnik: doc. dr. sc. Renata Šamo

ECTS bodovi: 5

Jezik: hrvatski / engleski

Semestar: 2

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; izrada konkretnog nacrtu istraživanja i odražavanje njegove usmene prezentacije.

Uvjeti: nema

Ispit: ocjena se određuje na temelju nacrtu istraživanja i održane prezentacije

Okvirni sadržaj kolegija: Osnovni modeli čitanja. Metode poučavanja i usvajanja vještine čitanja. Čitanje na materinskom i čitanje na stranom jeziku. Strategijska dimenzija čitanja. Načini vrednovanja rezultata i procesa čitanja. Suvremena metodologija istraživanja čitanja i njezine praktične posljedice u nastavi (J1 i J2).

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studente će se osposobiti za izradu nacrtu istraživanja čitanja na stranom jeziku te provedbu i prezentaciju samog istraživanja.

Obavezna literatura:

Alderson, Ch. (2000). *Assessing Reading*. Cambridge: CUP.

Anderson, N. (1999). *Exploring Second Language Reading: Issues and Strategies*. Heinle & Heinle Publishers.

Hudson, T. (2007). *Teaching Second Language Reading*. Oxford: OUP.

Medved Krajnović, M. i R. Šamo (2007). Testing FL Proficiency – What Verbal Protocols Reveal. *SRAZ*, Vol. LII, str. 283-300.

Šamo, R. (2001). Reading: Some Theoretical Issues and Their Pedagogical Implications. *Children and Foreign Languages* (ur. Y. Vrhovac), str. 125-137). Zagreb: Filozofski fakultet.

Šamo, R. (2003). Strategijsko ponašanje čitatelja: rezultati jednog istraživanja. *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici* (ur. Stolic, D. i sur.), str. 709-715. Zagreb-Rijeka: HDPL.

Urquhart, S. i C. Weir (1998). *Reading in a Second Language: Process, Product and Practice*. London & New York: Longman.

Dopunska literatura:

Aebersold, J.A. i Field, M. L. (1997). *From Reader to Reading Teacher: Issues and strategies for second language classrooms*. Cambridge: CUP.

Birch, B. (2007). *English L2 Reading: Getting to the Bottom*. Mahwah, NJ & London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers. 2nd. ed.

Koda, K. (2007). *Reading and Language Learning*. Malden, MA & Oxford: Blackwell Publishing.

Šamo, R. (2007). Identitet uspješnog L2 čitatelja. Jezik i identiteti (ur. J. Granić), str. 617-626. Zagreb-Split: HDPL.

MODUL 4 – ODABRANO UŽE ZNANSTVENO PODRUČJE

Voditelj modula: prof. dr. sc. Maja Hausler

GLO401 UTJECAJ FAKTORA DOBI NA PROCES USVAJANJA STRANOGA JEZIKA *

Nositelj: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, izrada sinopsisa.

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2.

Ispit: kumulativno se ocjenjuje aktivno sudjelovanje na seminaru (30%), seminarski rad (50%) i sinopsis (20%)

Okvirni sadržaj: Istraživanja 'kritičnoga perioda' i 'osjetljivoga perioda' u usvajanju jezika (prvoga i drugog). Uloga individualnih i društvenih čimbenika u procesu usvajanja stranoga jezika kod različitih dobnih skupina. Karakteristike institucionaliziranog učenja stranoga jezika i uloga dobi u institucionaliziranom učenju stranoga jezika. Analiza, usporedba i kritička interpretacija rezultata glavnih istraživačkih projekata provedenih u kontekstu učenja drugoga i stranoga jezika (kanadski projekti, projekt BASF, mađarski projekt, hrvatski projekti).

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći temeljit uvid u kontroverzno područje uloge dobi u procesu usvajanja/učenja jezika i najnovije spoznaje do kojih se došlo intenzivnim istraživanjima u ovom području u novije vrijeme. Također će steći sposobnost za kritičko čitanje i razumijevanje literature (posebno opisa i rezultata istraživanja) u ovoj domeni. Osposobit će se za sastavljanje sinopsisa budućega doktorskog rada.

Obvezna literatura:

- Bialystok, E. (1991). *Language Processing in Bilingual Children*. Cambridge: CUP.
- Birdsong, D. (ur) (1999). *Second language acquisition and the critical period hypothesis*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Doughty, C. J. i Long, M. H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Malden, MA, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing. (odabrana poglavlja)
- Garcia Mayo, M.P., Garcia Lecumberri, M.L. (2003). *Age and the Acquisition of English as a Foreign Language*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.
- Nikolov, M. (2000). *Issues in English Language Education*. Bern: Peter Lang.
- Singleton, D., Ryan, L. (2004). *Language Acquisition: The Age Factor (2nd ed)*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.
- Singleton, D., Lengyel, Z. (ur.) (1995). *The Age Factor in SLA: A Critical Look at the Critical Period Hypothesis*. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters Ltd.

Dopunska literatura:

- Vilke, M. (1991). *Vaše dijete i jezik*. Zagreb: Školska knjiga.
- Izbor članaka iz časopisa: *Applied Linguistics; Bilingualism: Language and Cognition; Language Learning; Studies in Second Language Acquisition; TESOL Quarterly*.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 6-03-180 (Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u ranoj školskoj dobi), s projektom MZOŠ-a br. 130524 (Engleski jezik u Hrvatskoj) te s projektom Usvajanje engleskoga jezika od rane dobi: analiza učenikova međujezika (u postupku predlaganja).

GLO402 INDIVIDUALNE RAZLIKE UČENIKA I NASTAVA STRANOGA JEZIKA *

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV semestar

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, izrada sinopsisa.

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2.

Ispit: kumulativno se ocjenjuje aktivno sudjelovanje na seminaru (30%), seminarski rad (50%) i sinopsis (20%)

Okvirni sadržaj kolegija: Definicije individualnih razlika. Kognitivni faktori. Afektivni faktori. Istraživanja individualnih razlika. Uloga inteligencije u učenju jezika. Odnos inteligencije i jezičnog

talenta. Mjerenje jezičnog talenta. Stavovi: prema jeziku, izvornim govornicima, učenju jezika, nastavi jezika. Motivacija za učenje stranoga jezika. Stilovi i strategije učenja jezika. Uloga dobi i spola u nastavi. Strah od stranoga jezika. Jezične teškoće.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći temeljit uvid u kompleksno područje individualnih razlika i najnovije spoznaje do kojih se došlo intenzivnim istraživanjima u ovom području u novije vrijeme. Također će steći sposobnost za kritičko čitanje i razumijevanje literature (posebno opisa i rezultata istraživanja) u ovoj domeni. Imat će prilike steći i osobno iskustvo u provođenju istraživanja na jednom od individualnih faktora prema vlastitom izboru. Osposobit će se za sastavljanje sinopsisa budućega doktorskog rada.

Obavezna literatura:

Mihaljević Djigunović, J. (2007) Role of Affective Factors in the Development of Productive Skills. *Empirical Studies in English Applied Linguistics*. Nikolov, M. & Horvath, J. (ur.), Pécs: Lingua Franca Csoport. Str. 9-23.

Nikolov, M. & Mihaljević Djigunović, J. (2006) Recent research on age, second language acquisition, and early foreign language learning, *ARAL*, 1-27.

Dörnyei, Z. (2005). *The Psychology of the Language Learner. Individual Differences in Second Language Acquisition*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Gardner, R.C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold.

Mihaljević Djigunović, J. (1998). *Uloga afektivnih faktora u učenju stranoga jezika*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Naiman, N., Frölich, M., Stern, H.H., Todesco, A. (1978). *The Good Language Learner*. Toronto: Ontario Institute for Studies in Education.

Oxford, R. (ur.) (1996). *Language learning motivation: Pathways to the new century*. Honolulu, HI.: University of Hawai'i Press.

Robinson, P. (ur.) (2002). *Individual Differences in Instructed Language Learning*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Young, D.J. (1999). *Affect in Foreign and Second Language Learning*. The McGraw-Hill Companies, Inc.

Dopunska literatura:

Cook, V. (2002). *Portraits of the L2 User*. Multilingual Matters Ltd.

Dörnyei, Z. (2001). *Teaching and Researching Motivation*. London: Longman.

Doughty, C.J. & Long, M.H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Blackwell. (poglavlje V)

Mihaljević Djigunović, J. (1995). Intervju with R.C. Gardner. *Strani jezici*, 24, 94-103.

Mihaljević Djigunović, J. (2002). *Strah od stranoga jezika*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Mihaljević Djigunović, J. (2006) Language anxiety and language processing. *EUROSLA Yearbook 6*. Foster-Cohen, S., Medved Krajnović, M., Mihaljević Djigunović, J. (ur.), Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. Str. 191-212.

Skehan, P. (1991). Individual Differences in Second Language Learning. *Studies in Second Language Acquisition* 13: 275-298.

*Napomena: Veza s kanadsko-hrvatskim projektom *Attitudes and Motivation Test Battery – AMTB*, projektom *Instituta Otvoreno društvo Hrvatska Developing learning strategies in EFL learning*, te projektom *Centra za moderne jezike u Grazu TEMOLAYOLE*.

GLO403 ISTRAŽIVANJE JEZIKA STRUKE METODAMA KORPUSNE LINGVISTIKE

Nositelj modula: prof. dr. sc. Milica Gačić

Nastavnik: prof. dr. sc. Milica Gačić

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: ukupno 20 sati seminara; tijekom nastave student će samostalno prezentirati jednu temu na temelju pročitane literature, napisati jedan seminarski rad opsega 3.500 riječi te izraditi sinopsis budućega doktorskog rada; ispit po završetku modula.

ECTS: 20

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2.

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Istraživanje jezika struke na različitim razinama. Leksička razina (specijalizirani glosari, frekvencijski rječnici, sustavna leksikografija, leksikografija kombinacija riječi, specijalizirano prevođenje, terminologija – kroz komparativno ili kontrastivno proćavanje sustava, koristeći kontekstualni pristup). Semantička razina. Sintaktička razina (komparativna ili kontrastivna analiza struktura, njihova frekvencija, imeničke skupine, glagolske skupine itd.). Diskurzivna razina (kroz tematsko, monografsko, komparativno ili transverzalno proućavanje diskurzivnih osobitosti npr. koherencije i kohezije, vrsta i modela tekstova, pragmatičkih realizacija itd.). Civilizacijska i didaktička razina. Metode intrajezićne i interjezićne usporedbe u jeziku struke.

Razvijanje općih i specifićnih znanja i kompetencija: Studenti će ovladati osnovnim metodama analize i istraćivanja jezika struke. Razvit će vještinu kritičkog ćitanja stručne literature. Osposobit će se za samostalan istraćivaćki rad u području jezika struke. Naućit će sastaviti sinopsis doktorskoga rada.

Obvezna literatura:

Biber, D., Conrad, S. i Reppen, R. (2003). *Corpus Linguistics*. Cambridge University Press.

Douglas, D. (2000). *Assessing Languages for Specific Purposes*. Cambridge University Press.

Hunston, Susan. (2002). *Corpora in Applied Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dudley-Evans, A. i St. John, M. (1998). *Developments in ESP: a multidisciplinary approach*. Cambridge University Press.

Gačić, M. (1985). *Istraćivanje leksika jezika struke*. Zagreb: Centar za jezićnu nastavu Filozofskog fakulteta.

Oakes, M. P. (1998). *Statistics for Corpus Linguistics*. Edinburgh University Press.

Wichmann, A., Fligelstone, S., McEnery, A., and Knowles, G. (1997) *Teaching and Language Corpora*. London: Longmans.

Dopunska literatura:

Baumann, Klaus-Dieter. 1992. *Integrative Faxtextlinguistik*. Tübingen: Forum für Fachsprachen-Forschung 31

Fachsprachen. Ein internationales Handbuch zur Fachsprachenforschung und Terminologiewissenschaft. (Languages for Special Purposes. An International Handbook of Special-Language and Terminology Research). 2 (Bd. vol.). (1998 & 1999) Herausgegeben von / Edited by: Lothar Hoffman, Hartwig Kalverkämper & Herbert Ernst Wiegand (in Verbindung mit / Together with: Christian Galinski – Werner Hüllen). Berlin / New York: Walter de Gruyter. Enciklopedija u dvije knjige: I svezak, 1369 strana; II svezak

Guiraud, P. (1954) *Problèmes et méthodes de la statistique linguistique*. Paris: Presses

Hoffman, L. (1975) *Fachsprachen und Fachstatistik*. Berlin: Akademie-Verlag.

Kalverkämper, H. (1980) *Die Axiomatik der Fachsprachen Forschung*. Fachsprache.

Kennedy, G. (1998) *An Introduction to Corpus Linguistics*. Longmans: London.

McEnery, A., and Wilson, A., (1996) *Corpus Linguistics*. Edinburgh University Press: Edinburgh.

Muller, C. (1968) *Initiation à la statistique linguistique*. Paris.

Sinclair, John. (1991) *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford University Press.

Stubbs, M. (1996) *Text and Corpus Analysis*. London: Blackwell.

Universitaires de France.

Zbornici HDPL-a

GLO405 VREDNOVANJE KOMUNIKACIJSKE KOMPETENCIJE U STRANOME JEZIKU *

Nositelj kolegija: doc. dr. sc. Vesna Bagarić Medve

Nastavnik: doc. dr. sc. Vesna Bagarić Medve

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, izrada sinopsisa.

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2

Ispit: kumulativno se ocjenjuje aktivno sudjelovanje na seminaru (30%), seminarski rad (50%) i sinopsis (20%)

Okvirni sadržaj kolegija: Određenje jezičnoga znanja i komunikacijske kompetencije. Problematika objektivnog vrednovanja jezičnoga znanja i komunikacijske kompetencije u stranome jeziku. Problematika izrade, validacije i standardizacije testova komunikacijske kompetencije. Vrednovanje komunikacijske kompetencije u pojedinim jezičnim vještinama (slušanja, čitanja, govorenja i pisanja). Vrednovanje komunikacijske kompetencije u testovima gramatike i vokabulara.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći temeljit uvid u kompleksno područje vrednovanja jezičnoga znanja i komunikacijske kompetencije u stranome jeziku te uvid u problematiku izrade i standardizacije valjanih i pouzdanih jezičnih testova. Steći će sposobnost za kritičko čitanje i razumijevanje literature u ovoj domeni, kritičku procjenu postojećih testova komunikacijske kompetencije, te sposobnost za izradu i primjenu testova komunikacijske kompetencije u istraživačke svrhe. Osposobit će se za sastavljanje sinopsisa budućega doktorskog rada.

Obvezna literatura:

Alderson, J.C. (2000). *Assessing Reading*. Cambridge: CUP.

Alderson, J. C., Clapham, C., Wall, D. (1995). *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge: CUP.

Anderson, L. W. et al. (eds) (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Longman.

Bachman, L., Palmer, A. (1996). *Language Testing in Practice*. Oxford: OUP.

Buck, G. (2001). *Assessing Listening*. Cambridge: CUP.

Cushing Weigle, S. (2002). *Assessing Writing*. Cambridge: CUP.

Luoma, S. (2004). *Assessing Speaking*. Cambridge: CUP.

Purpura, J.E. (2004). *Assessing Grammar*. Cambridge: CUP.

Read, J. (2000). *Assessing Vocabulary*. Cambridge: CUP.

Dodatna literatura:

Vijeće Europe (2005). *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Časopisi koje se bave problematikom vrednovanja i testiranja jezičnoga znanja.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0130514 (Engleski jezik u Hrvatskoj) i međunarodnim projektom CERGE-EI RCV-095 (Reforming Foreign Language Education Policy in Croatia and Hungary).

GLO406 ANALIZA PRISTUPA UČENJU STRANIH JEZIKA KROZ POVIJEST*

Nositelj modula: dr. sc. Maja Häusler, izv. prof.

Nastavnik: dr. sc. Maja Häusler, izv. prof.

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski

Semestar: III ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara; pregledni seminarski rad o odabranoj temi, izrada sinopsisa

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2

Ispit: kumulativno se ocjenjuje aktivno sudjelovanje na seminaru (30%), seminarski rad (50%) i sinopsis (20%)

Okvirni sadržaj kolegija: Razgraničenje temeljnih pojmova globalnog opisa učenja i poučavanja stranih jezika. Mogući pristupi povijesnog istraživanja učenja i poučavanja stranih jezika. Pregled dosadašnjih

povijesnih istraživanja u Hrvatskoj. Povijesni pregled poučavanja stranih jezika: Antička i srednjovjekovna tradicija. Poučavanje latinskog u doba humanizma. Konverzijski priručnici 16. i 17. stoljeća. Učenje stranih jezika u doba prosvjetiteljstva. Etabliranje nastave stranih jezika u državnim školama 19. stoljeća. Mnogobrojne metode u 19. stoljeću. Reformni pokret u nastavi stranih jezika. Korelacija razvoja lingvistike i metoda u nastavi stranih jezika. Ovisnost pristupa učenju i poučavanju stranih jezika o faktorima okoline. Posebno se obrađuju primjeri iz Hrvatske sagledavajući ih u širim okvirima.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći kompleksan uvid u istraživanje pristupa problematici učenja i poučavanja stranih jezika tokom povijesnog razvoja. Usvojiti će kategorije teorijskih postavki u toj domeni i steći distancu potrebnu za kritički pristup teorijskim postavkama. Steći će pregled teorijskih razmišljanja i spoznaja o poučavanju i učenju stranih jezika, zajedno s konkretnim primjerima nastave i udžbenika stranih jezika. Spoznat će uvjetovanost načina poučavanja vladajućim duhovnim strujanjima i društvenim okolnostima. Time će se osposobiti za recepciju stručne literature i koncipiranje teme doktorskog rada. Upoznat će metode istraživanja pristupa učenju stranih jezika s povijesnog aspekta i osposobiti se za samostalan istraživački rad na tom području. Osposobit će se za sastavljanje sinopsisa budućega doktorskog rada.

Obavezna literatura:

- Apelt, Walter (1991). *Lehren und Lernen fremder Sprachen. Grundorientierungen und Methoden in historischer Sicht*. Berlin: Volk und Wissen Verlag GmbH.
- Glück, Helmut (2002). *Deutsch als Fremdsprache in Europa vom Mittelalter bis zur Barockzeit*. Berlin, New York: Walter de Gruyter
- Häusler, Maja (1998). *Zur Geschichte des Deutschunterrichts in Kroatien seit dem 18. Jahrhundert*. Frankfurt/Main itd.: Peter Lang.
- Hüllen, Werner (2005). *Kleine Geschichte des Fremdsprachenlernens*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Kelly, Louis G. (1969). *25 Centuries of Language Teaching. An Inquiry into the Science, Art and Development of Language Teaching Methodology 500 B.C. – 1969*. Rowley, Mass.: Newbury House.
- Mackey, W.F. (1965). *Language Teaching Analysis*. London: Longman.
- Stern, H.H. (1983). *Fundamental concepts of Language Teaching*. Oxford: OUP.

Dopunska literatura:

- Caravolas, Jean-Antoine (1994). *La didactique des langues. Précis d'histoire I, 1450-1700*. Tübingen: Narr; Montréal: Presses de l'Université de Montréal.
- Caravolas, Jean-Antoine (1994). *La didactique des langues. Anthologie I, À l'ombre de Quintilien*. Tübingen: Narr; Montréal: Presses de l'Université de Montréal.
- Germain, Claude (1993). *Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*. Paris: CLE International.
- Prebeg-Vilke, M. (1977). *Uvod u glotodidaktiku*. Zagreb: Školska knjiga.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0130 430 (Podučavanje i učenje njemačkog jezika u Hrvatskoj)

GLO407 ISTRAŽIVANJE PROCESA OVLADAVANJA INIM JEZIKOM*

Nositelj kolegija: prof. dr.sc. Marta Medved Krajnović

Nastavnik: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: konsultativna nastava; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, seminarski rad, izrada sinopsisa.

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati obavezne kolegije iz modula 1 i 2.

Ispit: obrana sinopsisa

Okvirni sadržaj kolegija: Ovisno o individualnom interesu doktoranda, produbit će se spoznaje o temama predstavljenih kroz kolegije Proces ovladavanja inim jezikom te Dvojezičnost i višejezičnost

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći temeljit uvid u najnovije spoznaje iz istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom te područja dvojezičnosti i višejezičnosti. Osposobit će se za kritičko čitanje i razumijevanje literature u ovome području te za kritički odnos prema postojećim teorijama usvajanja drugoga jezika. Imat će prilike steći osobno iskustvo u provođenju istraživanja nekih vidova procesa učenja i usvajanja drugoga jezika te će se osposobiti za sastavljanje sinopsisa budućega doktorskog rada.

Obvezna literatura:

Aronin, L., Hufeisen, B. (2009) *The Exploration of Multilingualism*. Amsterdam: John Benjamins.

Atkinson, D. (2011). *Alternative Approaches to Second Language Acquisition*. London and New York: Routledge.

Auer, P., Wei, L. (ed.) (2007) *Handbook of Multilingualism and Multilingual Communication*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Bhatia, T. K., Ritchie, W. C. (ed.) (2007) *The Handbook of Bilingualism*. Blackwell Publishing.

Doughty, C. J., Long, M. H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Malden, MA, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing.

Gass, S. M., Selinker, L. (2008). *Second Language Acquisition: An introductory course* (3rd ed.) New York i London: Routledge.

Kaplan, R. B. (ur.) (2002). *The Oxford Handbook of Applied Linguistics*. Oxford: OUP.

Kroll, J. F., De Groot, A. M. B. (ed.) (2005) *Handbook of Bilingualism: Psycholinguistic Approaches*. Oxford: OUP.

Medved Krajnović, M. (2010). *Od jednojezičnosti do višejezičnosti: Uvod u istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom*. Zagreb: Leykam International d.o.o.

Mitchel, R., Myles, F. (2004). *Second Language Learning Theories* (2nd ed.) London: Hodder Arnold

Dopunska literatura:

Odabrane knjige iz područja ovladavanja inim jezikom objavljene u 21. st. (ovisno o tematskom interesu)

doktoranda)

Izbor članaka iz časopisa: *Applied Linguistics; Bilingualism: Language and Cognition; Language Learning; Studies in Second Language Acquisition; TESOL Quarterly.*

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 6-03-180 (Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u ranoj školskoj dobi), s projektom MZOŠ-a br. 130524 (Engleski jezik u Hrvatskoj), te s projektom Usvajanje engleskoga jezika od rane dobi: analiza učenikova međujezika (u postupku predlaganja).

GLO408 ANALIZA KOMUNIKACIJE I GOVORNE INTERAKCIJE U DIDAKTIČKOJ SREDINI*

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Sanja Čurković-Kalebić

Nastavnik: prof. dr. sc. Sanja Čurković-Kalebić

ECTS-bodovi: 20 bodova

Jezik: hrvatski/francuski

Semestar: III. ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara; pregledni seminarski rad o odabranoj temi, izrada sinopsisa

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2

Ispit: kumulativno se ocjenjuje aktivno sudjelovanje na seminaru (30%), kvaliteta seminarskog rada (50%) i sinopsisa (20%)

Okvirni sadržaj kolegija: Etnometodološka istraživanja i specifičnost govornoga ponašanja u određenim sredinama. Analiza govornog ponašanja u didaktičkoj sredini i implikacije za proces učenja i usvajanja stranog jezika. Ritualiziranost diskursa u razrednoj situaciji: Nejednake uloge protagonista komunikacijske situacije. Analize diskurzivnih poteza na satu stranog jezika. Karakteristike razrednog govora i njihova uvjetovanost različitim razvojnim čimbenicima razredne situacije. Promatranje uloge interakcijskog prostora i didaktičkog ugovora između nastavnika i učenika i njihov utjecaj na razvoj komunikacije. Usporedba didaktičke i prirodne sredine u učenju/usvajanju stranog jezika i analiza sličnosti i razlika među njima u odnosu na proces usvajanja stranog jezika.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u kompleksnost situacije učenja i usvajanja stranog jezika na osnovi analiza komunikacijskih aktivnosti na satu stranog jezika. Moći će opisati i analizirati nastavnikove i učenikove uloge i položaj u razrednom diskursu te interaktivne veze između protagonista razrednog diskursa. Formirat će kritički stav prema pogreškama u međujeziku, načinima ispravljanja i drugim metajezičnim aktivnostima. Na

primjerima transkripata razrednoga govora sa satova stranih jezika naučit će analizirati razredni diskurs i opisati funkcioniranje komunikacije na satu stranoga jezika. Osposobit će se za provođenje istraživanja jednog diskurzivnog poteza prema vlastitom izboru na osnovi snimaka održane nastave te razviti reflektivni pristup o aktivnostima koje dovode do razvijanja procesa poučavanja/učenja stranog jezika. Naučit će sastaviti sinopsis doktorskog rada.

Obvezna literatura:

Allwright, D., Bailey, K.M. (1991). *Focus on the Language Classroom*. Cambridge: CUP.

Čurković-Kalebić, S. (2003). *Jezik i društvena situacija. Istraživanje govora u nastavi stranog jezika*. Zagreb: Školska Knjiga.

McCarthy, M. (1993). *Discourse Analysis for Language Teachers*. Cambridge Language Teaching Library.

Schegloff, E. A. (1996). Turn organization: one intersection of grammar and interaction U: E.

Ochs, E.A. Schegloff & S. Thompson (er.), *Interaction and grammar*, Cambridge UP, 52-133.

Schegloff, E.A., Jefferson, G., Sacks, H. (1977). The preference for self-correction in the organization of repair in conversation, *Language*, 53, 361-382

Sinclair, J.M., Coulthard, R. M. (1978). *Towards an Analysis of Discourse*. Oxford: OUP.

Vrhovac, Y. (2001). *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*. Naklada Ljevak

Dopunska literatura:

Bange, P. (1992). A propos de la communication et de l'apprentissage en L2, notamment dans ses formes institutionnelles, *Nouvelles perspectives dans l'étude de l'apprentissage d'une langue étrangère en milieu scolaire et en milieu social, Aile 1*, Revue semestrielle de l'association Encrages, 53 – 87.

Batston, R. (1995). Grammar in discourse: attitude and deniability, *Principle & Practice in applied linguistics, Studies in honour of H.G. Widdowson*, OUP, 197 – 215.

Cambra Giné M. (2003). *Une approche ethnographique de la classe de langue*, LAL, Didier, Paris.

Firth, A. & Wagner, J. (1997). On discourse, communication, and (some) fundamental concepts in SLA research, *Modern Language Journal* 81 (3), 285 – 300 (cijeli broj)

Gardner, R. & Wagner, J. (ur.) (2004). *Second language conversations*, London: Continuum.

Goffman, E. (1974). *Les rites d'interaction*, Les éditions de minuit, Paris.

Hatch, E. (1992). *Discourse and Language Education*. Cambridge Language Teaching Library.

Kramsch, C. (1984). *Interaction et discours dans la classe de langue*, Crédif-Hatier, Paris.

Kramsch, C. (1986). From Language Proficiency to Interactional Competence. *Modern Language Journal*, 88 (4), 603-607.

Labov, W. (1976). *Sociolinguistique*, Les éditions de minuit, Paris.

Pekarek-Doehler (2002). Formes d'interaction et complexité des tâches discursives: les activités conversationnelles en classe de L2, *Discours, action et appropriation des langues*, Presse Sorbonne Nouvelle, 117-130.

Todorov, T. (1984). *Mikhail Bakhtin. The dialogical Principle*, Manchester: Manchester UP.

Vion, R. (1992). *La communication verbale, Analyse des interactions*, Hachette supérieur

Vrhovac, Y. (2005). Lire un conte en français en Croatie: pour une approche interactionnelle, *Les interactions en classe de langue, Le français dans le monde*, juillet 2005, 87 – 96.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0070010 (Razredni diskurs i učenje stranih jezika).

GLO409 ISTRAŽIVANJA PRIMANJA I PROIZVODNJE STRANOGA JEZIKA *

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Zrinka Jelaska

Nastavnik: prof. dr. sc. Zrinka Jelaska

ECTS-bodovi: 20 bodova **Jezik:** hrvatski/engleski

Semestar: III ili IV

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 20 sati seminara

Uvjeti: Potrebno je prethodno odslušati Modul 2.

Ispit: kumulativno se ocjenjuje seminarski rad i sinopsis doktorskog rada

Okvirni sadržaj kolegija: Materinski i strani jezik. Poredbeni opisi. Jezični opisi za izvorne govornike. Jezični opisi za neizvorne govornike. Teorije i pristupi usvajanju drugoga jezika. Prvi jezik i usvajanje drugoga jezika (jezični prijenos, međujezični utjecaj, jezične univerzalnosti). Opis učenikova jezika (analiza odstupanja, razvojni stupnjevi, međujezik). Poučavanje i usvajanje drugoga jezika. Rječnici za učenje jezika. Gramatike za učenje jezika. Izravna i neizravna pravila u ovladavanju stranim jezikom. Čestoća riječi i pravila. Leksički pristup i različiti jezici. Metode istraživanja usvajanja drugoga jezika. Istraživanja usvajanja drugoga jezika i suvremene nastavne metode.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći temeljit uvid u područje jezičnih opisa sa stajališta primanja, koja su različita od dosad vladajućih proizvodnih opisa. Steći će sposobnost uočavanja prikladno i neprikladno opisanih jezičnih dijelova. Razvit će sposobnost uočavanja prednosti i nedostataka pojedinih istraživačkih metoda, primjenjivosti pojedinih teorijskih okvira te načina oblikovanja znanstvenih istraživanja. Da bi se provjerila primjena stečenih znanja, student će samostalno postaviti problem, napraviti plan istraživanja, provesti ga i opisati rezultate. Time će osim znanja steći i iskustva nužna za izradu doktorskoga rada.

Obavezna literatura (odabrana poglavlja): Doughty, C.J. & Long, M.H. (ur.) (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*, Blackwell. Gass, S. i Selinker, L. (2001). *Second Language Acquisition*, Mahwah, NJ. Lawrence Erlbaum Associates.

Ellis, R. (1997). *Second Language Acquisition: Research and Language Teaching*, Oxford, Oxford University Press. Jelaska, Z. i sur. (2005). *Hrvatski kao drugi i strani jezik*, Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada. Larsen-Freeman, D. & Long, M (1991) *An introduction to second language acquisition*

research, London and New York: Longman. Mitchel, R. & Myles, F. (1998). *Second language learning theories*. London: Arnold. Nation, I.S.P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*, Cambridge, Cambridge

University Press. Robinson, P. (1996). Learning simple and complex second language rules under explicit, incidental, rule-search and instructed conditions, *Studies in Second Language Acquisition*, 18, 27-67. **Dopunska literatura:**- znanstveni i stručni članci o temi kojom se student bavi

*Napomena: Veza s projektima MZOŠ-a br. 0130738 (*Hrvatski kao strani jezik: Razvojni rječnik i gramatika*), br. 0130438 (*Hrvatski kao drugi i strani jezik*), te projektom *Materinski i inojezični hrvatski (u postupku predlaganja)*

MODUL 5 – SLOBODNI IZBORNI MODUL

Voditelj modula: prof. dr. sc. Marta Medved Krajnović

Student samostalno ili uz pomoć savjetnika, voditelja modula i mentora strukturira ovaj modul. Pritom se vodi računa o cjelokupnom dotadašnjem obrazovanju studenta kako bi se osiguralo da do završetka doktorskoga studija svaki student stekne znanja i kompetencije i iz onih relevantnih područja koja, zbog sustava studija kroz koji je tijekom prethodnoga preddiplomskoga i diplomskoga obrazovanja prošao, dotada nije stekao.

Ukupno treba prikupiti 40 ECTS bodova, a treba ih prikupiti na temelju najmanje četiri od sljedećih šest kategorija izbornih aktivnosti: 1) slušanjem izbornih kolegija iz temeljnih disciplina ponuđenih u sklopu ovoga doktorskog studija; 2) slušanjem kolegija drugih studijskih programa u Hrvatskoj; 3) slušanjem kolegija drugih studijskih programa u inozemstvu; 4) sudjelovanje na znanstvenim skupovima; 5) objavljivanjem znanstvenih radova; 6) održavanjem nastave.

Prilikom izbora kolegija u sklopu ovoga modula posebna se pozornost poklanja znanjima i kompetencijama iz temeljnih disciplina lingvistike, psihologije i pedagogije i to prema sljedećim kriterijima: pokrivenost temeljnih disciplina u prethodnom obrazovanju, i njihova uloga i relevantnost za doktorandovo istraživanje. Student je tijekom studija obavezan sudjelovati na najmanje trima znanstvenim skupovima, a održati izlaganje na najmanje dva skupa. Sudjelovanjem na jednom skupu može steći do 6 ECTS bodova, objavljivanjem do 10 ECTS bodova po radu, a održavanjem nastave do ukupno 10 ECTS bodova. O bodovanju pojedine aktivnosti odlučuje Vijeće doktorskog studija glotodidaktike.

GLO502 KOGNITIVNA LINGVISTIKA *

Nositelj: prof. dr. sc. Milena Žic Fuchs

Nastavnik: prof. dr. sc. Milena Žic Fuchs

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: ukupno 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Temeljni teorijski pojmovi kognitivne lingvistike (npr. *prototip, shema i domena*). Načela organizacije sustava gramatičkih i leksičkih pojavnosti. Važnost načela za teoriju nastave jezika (materinskoga i stranog).

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s razvojem i spoznajama koje donosi kognitivna lingvistika kako u okviru lingvistike same, tako i u okviru kognitivne znanosti. Osposobit će se za kritičko promišljanje uloge kognitivnih aspekata usvajanja drugoga jezika i njezine implikacije za glotodidaktiku.

Obvezna literatura:

Lakoff, G. (1987) *Women, Fire and Dangerous Things – Ehat Categories Reveal About the Mind*. The University of Chicago Press.

Langacker, R.W. (1987) *Foundations of Cognitive Grammar, Vol. 1. Theoretical Prerequisites*. Stanford University Press.

Žic-Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Biblioteka SOL, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Dopunska literatura:

Wierzbicka, A. (1992) *Semantics, Culture and Cognition*. Oxford: OUP.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0130547 (Kognitivno lingvistička istraživanja hrvatskoga i engleskoga jezika)

GLO503 NEUROLINGVISTIKA*

Nositelj: prof. dr. sc. Vesna Mildner

Nastavnik: prof. dr. sc. Vesna Mildner

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Kratka povijest neurolingvistike i metode istraživanja. Središnji živčani sustav, posebno mozak – osnove građe, načela, teorije i modeli građe, razvoja i funkcioniranja, spolne razlike. Lateralizacija i lokalizacija funkcija. Učenje i pamćenje. Govor i jezik: reprezentacija govorno-jezičnih

procesa u mozgu, neurofiziološka podloga kritičnih razdoblja, višejezičnost. Neurolingvistika i učenje stranih jezika.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenati će se upoznati s osnovama neurolingvistike i važnošću neurolingvističkih spoznaja za nastavu stranih jezika. To će im omogućiti bolje razumijevanje procesa usvajanja drugoga jezika.

Obvezna literatura:

Kolb, B. I Whishaw, I. (1996). *Fundamentals of Human Neuropsychology*. San Francisco: Freeman.

Mildner, V. (2003). *Govor između lijeve i desne hemisfere*. Zagreb: IPC grupa.

Pinel, J.P.J. (2002). *Biološka psihologija* (prijevod 4. izdanja). Jastrebarsko: Slap.

Dopunska literatura:

Fabbro, F. (1999). *The Neurolinguistics of Bilingualism: An Introduction*. Hove: Psychology Press Ltd.

Obler, K.L. i Gjerlow, K. (1999). *Language and the Brain*. Cambridge: CUP.

*Napomena: Veza s projektom MZOŠ-a br. 0130472 (Neurolingvistički aspekti bilingvizma)

GLO504 RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelj kolegija: doc. dr. sc. Gordana Keresteš

Nastavnik: doc. dr. sc. Gordana Keresteš

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit nakon odslušanog kolegija

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Temeljna obilježja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, emocionalno-socijalni) od začeća do smrti. Vodeća teorijska objašnjenja procesa koji upravljaju razvojem.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u temelje razvojne psihologije, što će im pomoći za bolje razumijevanje učenika kao pojedinca i njegovo ponašanje u nastavnom procesu.

Obvezna literatura:

Papalia, D.E., Olds, S. W., & Feldman, R.D. (2004). *Human development*. New York: McGraw Hill.

Santrock, J.W. (2002). *Life span development: A topical approach*. New York: Mc Graw Hill.

Vander Zanden, J. (2003). *Human Development*. New York: McGraw Hill.

Dopunska literatura:

Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija: Moderna znanost*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Buggle, F. (2002). *Razvojna psihologija Jeana Piageta*. Jastrebarsko: Naklada Slap

Gardner, H., Kornhaber, M.L. i Wake, W.K. (1999). *Inteligencija: različita gledišta*. Jastrebarsko: Naklada Slap (pogl 4-8).

Oatley, K., i Jenkins, J.M. (2001). *Razumijevanje emocija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Lacković-Grgin, K. (1999). *Samopoimanje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

GLO505 JEZIČNE POTEŠKOĆE KOD JEDNOJEZIČNIH I DVOJEZIČNIH OSOBA

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Melita Kovačević

Nastavnik: prof. dr. sc. Melita Kovačević

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezičnik: hrvatski/engleski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj zadanoj literaturi, ispit nakon odslušanog kolegija

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Razvojne jezične poteškoće. Odnos jezičnih poteškoća i dvojezičnosti. Tipologija jezika i jezične poteškoće. Poteškoće na razini riječi i značenja. Poteškoće na razini sintakse i gramatičke morfologije. Jezične poteškoće koje to nisu.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studentima će se približiti psiholingvističke spoznaje iz područja jezičnih poteškoća u jednojezičnih i dvojezičnih osoba. Nova znanja bi im trebala pomoći u razumijevanju potreba i mogućnosti takve djece ili odraslih osoba kao važnoga faktora u nastavi stranoga jezika.

Obvezna literatura:

Chiat, S. (2000). *Understanding Children with Language Problems*. Cambridge: CUP.

Bishop, V.M. ., Laurence, B. L. (2000). *Speech and Language Impairments in Children*.

Dopunska literatura:

Cattell, R. (2000.) *Children's Language – Consensus and Controversy*.

Bishop, V.M. D. *Language and Cognitive Processes in Developmental Disorders*

Bishop, V.M.D. (1997). *Development and Disorders of Language Comprehension in Children*. Hove, New York: Psychology Press

Cantwell, P. D., Baker, L. (1987). *Developmental Speech & Language Disorders*.

GLO506 PSIHLOGIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Vlasta Vizek-Vidović, prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić

Nastavnik: prof. dr. sc. Vlasta Vizek-Vidović, prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit nakon odslušanog kolegija

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj kolegija: Pojam posebnih potreba i strategije njihova zadovoljavanja. Djeca sa smetnjama u ponašanju i djeca s teškoćama u učenju. Daroviti učenici i njihove potrebe.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će razlikovati pojedine vrste posebnih dječjih potreba i moći prepoznati probleme prilagodbe djece s posebnim potrebama.

Obavezna literatura:

Lewis, B. R., Doorlag, D. H. (1987). *Teaching special students in the mainstream*. Columbus, Ohio: Merrill Publish.

Vizek Vidović, V. , Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP. (poglavlja Učenici s posebnim potrebama, Daroviti učenici)

Dopunska literatura:

Čudina-Obradović, M. (1991). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.

Kocijan Hercigonja D. (1997). *Hiperaktivno dijete*, Slap, Jastrebarsko.

Ormrod, J.E (2003). *Educational psychology –developing learners* (4th ed.),Columbus, Merrill Prentice Hall (poglavlje 5)

Visser, J., Daniels, H., Cole,T. (2001). *Emotional and behavioural difficulties in mainstream schools*, New York: Elsevier.

GLO507 SUVREMENA ŠKOLA U OBRAZOVNOM SUSTAVU

Nositelj: prof. dr. sc. Vlatko Previšić

Nastavnik: prof. dr. sc. Vlatko Previšić

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Pregled pedagoških koncepcija i teorija škole: od tradicionalne do inovacijske. Sadržaj i struktura odgojno-obrazovnog rada škole. Položaj učenika u suvremenoj školi. Osnove kurikuluma i obrazovnih standarda suvremene škole. Škola kao dio odgojno-obrazovnog sustava. Alternativne pedagoške ideje i škole. Suvremena škola: odgojna, socijalno-humana i kreativna zajednica.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će steći uvid u školu kao temeljnu ustanovu odgojno-obrazovnog sustava: strukturu, sadržaj, kurikulum i subjekte njezina pedagoškog djelovanja. Razumjet će mjesto nastave u suvremenoj školi i inovacijskom obrazovanju.

Obavezna literatura:

Glasser, W. (1994). *Kvalitetna škola*. Zagreb: Educa.

Tiullmann, K.J. (1994). *Teorije škole*. Zagreb: Educa.

Von Hentig, H. (1997). *Humana škola – škola mišljenja na novi način*. Zagreb: Educa.

Dodatna literatura:

Ličina, B., Previšić, V., Vučak, S. (ur) (1992). *Prema slobodnoj školi*. Zagreb: Institut za pedagogiju. (nekoliko priloga po izboru).

Mijatović, M. (2002). *Obrazovna revolucija i promjene hrvatskog školstva*. Zagreb.

Puževski, V. (ur.) (1999). *Prema humanoj stvaralačkoj školi našega vremena*. Križevci: HPKZ. (nekoliko priloga po izboru).

GLO508 TEORIJE, MODELI I SADRŽAJI KURIKULUMA

Nositelj: prof. dr. sc. Vladimir Jurić

Nastavnik: prof. dr. sc. Vladimir Jurić

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit nakon odslušanog kolegija

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Kurikulum i njegove temeljne odrednice (kurikularni krug; situacija, ciljevi, okvirni sadržaj kolegija, mediji, metode, evaluacija). Teorije kurikuluma i njegov razvoj. Skriveni kurikulum. Izrada i upravljanje kurikulumom. Orijentacije kurikuluma (strukturna, disciplinom određena, znanstvena, taksonomijska).

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će se upoznati s kriterijima izbora nastavnih sadržaja temeljenim na struci/znanosti, spoznajama razvojne psihologije i potrebama učenika.

Obvezna literatura:

Marsh, J.C. (1994). *Kurikulum: temeljni pojmovi*. Zagreb: Educa.

Mužić, V. (2000). *Učinkovitiji kurikulum koherentnošću Okvirni sadržaj kolegijaa i nastave i primjenom modula*. Napredak, 2, 147-155. Zagreb.

Dopunska literatura:

Pastuović, N. (1999). *Edukologija*. Zagreb: Znamen. (8. poglavlje)

Pring, R. (1989). *The new curriculum*. London: Biddles Ltd.

GLO509 OBRAZOVNE STRATEGIJE I INOVACIJE

Nositelj: prof. dr. sc. Vladimir Jurić

Nastavnik: prof. dr. sc. Vladimir Jurić

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Temeljne obrazovne strategije (učenje i poučavanja: heuristička, programirana, problemska, doživljavanja i izražavanja doživljenog, vježbanja, stvaranja). Izbor strategija obrazovanja. Obrazovne inovacije, inovativna nastava. Od ideje do promjene. Inovativna spirala.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će razumjeti principe na kojima se temelji učinkovito poučavanje određenih obrazovnih strategija.

Obavezna literatura:

Jensen, E. (1995). *Super-nastava: Nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*. Zagreb: Educa.

Matijević, M. (2001). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga. (poglavlje Odgojno-obrazovne strategije).

Schmack, R. R. (1988). *Learning Strategies and Learning Styles*. New York, London: Plenum Press.

Dopunska literatura:

Passmore, J. (1980). *The philosophy of teaching*. London: Duckworth

Poljak, V. (1984). *Didaktičke inovacije i pradgoška reforma škole*. Zagreb: NIRO 'Školske novine'

GLO510 INTERKULTURALIZAM I OBRAZOVANJE

Nositelj: prof. dr. sc. Vlatko Previšić

Nastavnik: prof. dr. sc. Vlatko Previšić

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: hrvatski

Semestar: bilo koji semestar tijekom prve dvije godine studija

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara; razgovor o pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Interkulturalizam u suvremenom društvu: etiologija, transfer i modeli funkcioniranja. Interkulturalizam: nova dimenzija (i izazovi) u obrazovanju. Interkulturalne paradigme i sadržaji obrazovanja: pluralno društvo, ljudska prava, građanski odgoj, obrazovanje manjina. Intrekulturalni kurikulum. Nastavnik: interkulturalni medijator i socijalni integrator u suvremenom obrazovanju.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija: Studenti će upoznati osnove interkulturalne pedagogije kao nove discipline u suvremenom odgoju i obrazovanju. Studentima će se približiti metodika interkulturalnog pedagoškog djelovanja: obrazovanje kao aktivno partnersko uvažavanje; primanje i davanje.

Obvezna literatura:

Batelaan, P. (1987). *Intercultural Education: Concepts, Issues, Dilemmas*. Manchester: Interlink, 3.

Hrvatić, N. (2000). Novi pristup obrazovnoj tehnologiji u interkulturalnom obrazovanju. U Rosić, V. (ur.),

Nastavnik i suvremena obrazovna tehnologija. Rijeka: Filozofski fakultet.

Katunarić, V. (ur.) (1997). *Multicultural reality and perspectives in Croatia*. Zagreb: Interkultura.

Perotti, A. (1995). *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje*. Zagreb: Educa.

Previšić, V. (1996). *Multi i interkulturalizam kao odgojni pluralizam*. U: Katehetski salezijanski centar: Pluralizam u odgoju i školstvu, 19-24. Zagreb.

Dopunska literatura:

Baur, R. S., Meder, G., Previšić, V. (Hrsg.) (1992). *Interkulturelle Erziehung und Zweisprachigkeit*. Schenider Verlag: Baltmansweiler.

Banks, J. A., Mcgee Banks, Ch. (ur.) (1995). *Handbook of Research on Multicultural Education*. New York: Macmillan. (str. 3-24, 747-759)

'Izazovi interkulturalizma', *Društvena istraživanja* (tematski broj), 5

Ray, M. (1986). *Training teachers in intercultural education*. Strasbourg.

Spajić-Vrkaš, V., Kukoč, M., Bašić, S. (2001). *Interdisciplinarni rječnik – obrazovanje za ljudska prava i demokraciju*. Zagreb: Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO. (pojmovi iz područja multikulturalizma, obrazovanja, ljudskih prava, demokracije i sl.)

GLO 511 Teorije i modeli mentalnog leksikona

Nositelj: dr. sc. Vlasta Erdeljac, izv. prof.

Nastavnik: dr. sc. Vlasta Erdeljac, izv. prof.

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski

Semestar: II. ili III.

Status: izborni

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: 6 sati seminara | razgovor o zadanoj pročitanoj literaturi, ispit

Uvjeti: nema

Ispit: pismeni

Okvirni sadržaj: Polazeći od ideje da je mentalni leksikon konstrukt koji obuhvaća reprezentacije leksičkih jedinica i procese njihovih upotreba, kolegij nudi uvid u različite teorijske pristupe mentalnome leksikonu kao i upoznavanje s rezultatima konkretnih istraživanja te različitim mogućnostima njihove primjene i provjere u pojedinim segmentima i razinama jezične upotrebe (od fonologije do semantike). Bit će prikazane različite metode istraživanja i osnovni tipovi modela mentalnog

leksikona te odabrani empirijski podaci iz različitih izvora (govorno-jezične pogreške odraslih govornika u normalnom govoru i u govornoj patologiji, jezična upotreba višejezičnih osoba te jezična upotreba djece) na temelju kojih se grade modeli mentalnoga leksikona.

Razvijanje općih i specifičnih znanja i kompetencija:

Studenti će steći uvid u interdisciplinarno utemeljeno istraživačko područje obuhvaćeno pojmom mentalni leksikon i ovladati osnovnim terminološkim instrumentarijem koji će im omogućiti kritičko sagledavanje aktualnih teorija i istraživačkih metoda unutar specifičnih istraživačkih područja i tema koji su predmet njihovih vlastitih posebnih interesa. Poblježe će se upoznati s funkcioniranjem koncepta „mentalni leksikon” u kontekstu dvojezičnosti i jezičnog usvajanja kod djece, dok će detalje organizacije mentalnoga leksikona i leksičkog procesiranja na semantičkoj, sintaktičkoj, morfološkoj i fonološkoj jezičnoj razini upoznati na temelju konkretnih istraživanja govorno-jezičnih pogrešaka. Studenti će steći nužna predznanja potrebna za samostalno organiziranje i provedbu eksperimentalnih istraživanja mentalnoga leksikona.

Obvezna literatura:

Erdeljac, V. (2009) *Mentalni leksikon: modeli i činjenice*, Ibis,d.o.o. Zagreb

Aitchison, J. (1994) *Words in the mind: an introduction to the mental lexicon*, Blackwell

Harley T. A. (2001) *The Psychology of Language: From Data to Theory*, Psychology Press Ltd. (odabrana poglavlja)

Dopunska literatura:

Erdeljac, V. (u tisku) Vrijednost jezičnih/govornih pogrešaka u istraživanjima jezika: psiholingvistički pristup, zbornik u čast Ranku Bugarskom

Vlasta Erdeljac, Damir Horga, Ana Vidović (2010), Govorne pogreške u elektroničkim medijima, Karabalić, V.(ur) *Proučavanja diskursa i dijaloga između teorije, metoda i primjene* Zbornik Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku, Osijek

Navracsics, Judith (2008) *Croatian-Hungarian Mental Lexicon*, Lahor 5

Erdeljac, V., M. Sekulić (2008) Syntactic- Semantic Relationships in the Mental Lexicon of Aphasic Patients, *Clinical Linguistics & Phonetics*, 22 (10-11): 795-603. Informa Healthcare

Erdeljac, V., Horga, D. (2006) Govorne greške profesionalnih i neprofesionalnih govornika, U: J. Granić (ur), *Jezik i medij, Jedan jezik, više svjetova*, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Split, 215-222

MODUL 6 – RAD NA DISERTACIJI

Voditelji modula: mentori

U sklopu ovoga modula predviđa se održavanje 20 sati seminara na kojima doktorandi najmanje dva puta, u različitim fazama rada, prezentiraju svoj rad drugim polaznicima.

Svaki student ima pravo na 20 sati konsultacija s mentorom.

II. 3.5. Ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti za napredovanje kroz studij, upisa u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduvjeti upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta

Student treba tijekom svake godine prikupiti 60 ECTS bodova za upis u svaku narednu godinu studija. Unutar iste godine za upis u sljedeći semestar treba prikupiti minimalno 20 ECTS bodova, a razliku bodova student treba nadoknaditi u sljedećem semestru.

Ritam studiranja je u velikoj mjeri fleksibilan: samo dio modula treba odslušati prema zadanoj shemi. Riječ je o onim dijelovima programa koji će studentu pomoći u kvalitetnijem odabiru dijelova izbornih modula.

Rad u pojedinim modulima temelji se na vrlo velikom individualnom i samostalnom angažmanu studenta, stoga je broj sati aktivne nastave relativno malen. Predviđa se da se veći dio nastave provodi interaktivno. Nastava je namijenjena upoznavanju studenata s temama koje tematsko područje pokriva, upućivanju u rad s literaturom i praćenju studentskog napredovanja (npr. razgovorom o pročitanoj literaturi, prezentacijom seminarskoga rada).

II. 3.6. Sustav savjetovanja i vođenja kroz studij, način odabira studenta, obveze studijskih savjetnika i voditelja doktorskih radova, te doktorskih kandidata.

Vođenje studenata tijekom studija osigurano je na nekoliko razina. Na početku studija svakom se studentu imenuje akademski savjetnik, a u savjetovanju studenata sudjeluju i voditelji modula, voditelji tematskih područja i mentori.

Savjetnik savjetuje studenta o općim i posebnim pitanjima tijekom cijeloga studija. Voditelj modula zadužen je za akademsko savjetovanje studenta u pogledu izbora tematskih područja u sklopu zadanoga modula i sudjelovanja na znanstvenim skupovima. Voditelj tematskog područja zadužen je za akademsko savjetovanje studenta u pogledu izbora teme i literature za seminarski rad i ispit.

Studentu poslijediplomskog sveučilišnog dokorskog studija glotodidaktike obvezno se imenuje

mentor pri čemu će se, prema mogućnostima, voditi računa o želji studenta. Mentor odgovara za konsultacijsko-znanstvenoistraživački rad studenta i pomaže studentu u pripremi teme i u izradi doktorskog rada. Mentor se bira u trećem semestru studija. Mentor studentu je nastavnik izabran u znanstveno-nastavno ili odgovarajuće znanstveno zvanje, a imenuje ga Vijeće poslijediplomskog sveučilišnog doktorskog studija glotodidaktike. Studentu se, po potrebi, može omogućiti i imenovanje komentora.

II. 3.7. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih poslijediplomskih i specijalističkih studijskih programa.

Studenti doktorskoga studija glotodidaktike mogu u sklopu modula *Slobodni izborni modul* odabrati kolegije s bilo kojega drugoga doktorskog studija na zagrebačkom ili nekom drugom sveučilištu (u zemlji i inozemstvu). Izbor treba odobriti Vijeće doktorskoga studija glotodidaktike rukovodeći se relevantnošću odabranih kolegija za znanstvenoistraživački profil budućega doktora glotodidaktike. Pritom se posebna pozornost posvećuje odabiru kolegija s doktorskih studija temeljnih disciplina (lingvistike, psihologije, pedagogije). Pri odabiru kolegija s drugih studijskih programa studenta savjetuju, uz savjetnika, prema potrebi i voditelji modula, tematskih područja i mentor.

II. 3.8. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku.

Prema potrebi, nastava pojedinih tematskih područja unutar svih modula moći će se odvijati na engleskom, francuskom ili njemačkom jeziku (vidjeti opise).

II. 3.9. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu-predlagaču ili drugim sveučilištima.

Prijenos ECTS bodova stečenih na drugim studijima vrši se na temelju relevantnosti za profil istraživača u području glotodidaktike te procjenom opterećenja studenta tijekom rada na određenom kolegiju.

II. 3.10. Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme doktorskoga rada. Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme doktorskoga rada. Postupak i uvjeti ocjene doktorskoga rada. Uvjeti i način obrane doktorskoga rada.

Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij glotodidaktike završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom znanstvenog doktorskog rada (disertacije).

Nakon poslijediplomskog sveučilišnog doktorskog studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti (dr. sc.).

Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme doktorskog rada:

Student, u dogovoru s mentorom, u pisanom obliku (sinopsis) predlaže temu doktorskog rada Vijeću poslijediplomskih studija i Fakultetskom vijeću.

Prijedlog teme treba sadržavati: naslov; kratak uvod iz kojeg će se vidjeti razlozi za predloženo istraživanje; teorijsku podlogu i obrazloženje aktualne relevantne spoznaje; ako je potrebno, praktičnu primjenjivost spoznaja do kojih se kani doći; uže područje rada; ciljeve istraživanja i očekivani znanstveni

doprinos; obrazloženje metodoloških postupaka, strukturu rada, tj. kratak opisni osvrt na elemente gradiva.

Prijedlog teme razmatra Stručno povjerenstvo te u skupnom izvještaju daje mišljenje i prijedlog za prihvaćanje teme Vijeću poslijediplomskih studija i Fakultetskom vijeću, koje donosi konačnu odluku.

Nakon odobrenja teme i sinopsisa student može pristupiti izradi doktorskog rada.

Postupak i uvjeti ocjene doktorskog rada:

Doktorski rad predaje se uz pisanu suglasnost mentora.

Članove Stručnog povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog Vijeća poslijediplomskog doktorskog studija glotodidaktike.

Povjerenstvo se sastoji od neparnog broja članova (najmanje tri, najviše pet članova), čija je znanstvena djelatnost iz područja doktorskog rada studenta. U povjerenstvo može biti imenovana osoba izabrana u znanstveno-nastavno odnosno odgovarajuće znanstveno zvanje.

Stručno povjerenstvo ocjenjuje doktorski rad skupnim izvještajem koji se podnosi Fakultetskom vijeću najkasnije u roku šest mjeseci od dana primitka odluke o imenovanju povjerenstva. Članovi Stručnog povjerenstva mogu dati i svoje izdvojeno mišljenje.

Mentor studenta ne može biti predsjednik povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada. Najmanje jedan član povjerenstva za ocjenu i obranu mora biti izvan visokog učilišta koje provodi postupak.

Stručno povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada može rad prihvatiti, vratiti studentu na doradu uz pisane primjedbe ili odbiti.

Uvjeti i način obrane doktorskog rada:

Obrana doktorskog rada provodi se nakon usvajanja pozitivnog izvještaja povjerenstva na Fakultetskom vijeću Fakulteta, najkasnije u roku 3 mjeseca.

Obrana doktorskog rada je javna i obavlja se, u pravilu, pred povjerenstvom koje je ocijenilo doktorski rad.

Deset dana prije obrane objavljuje se tekst disertacije zajedno s ocjenom na Internet stranici Fakulteta.

O obrani doktorskog rada sastavlja se zapisnik.

II. 3. 11. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij.

Student koji je prekinuo poslijediplomski znanstveni doktorski ili magistarski studij upisan prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti visokom obrazovanju («Narodne novine», br. 158/03) može uložiti pisani zahtjev za nastavak studija upisom na Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij glotodidaktike. Odgovarajuću odluku za nastavak studija donosi Vijeće Poslijediplomskog sveučilišnog doktorskog studija glotodidaktike.

Vijeće utvrđuje razliku ispita između programa studija koji je kandidat upisao i studijskog programa za stjecanje doktorata znanosti na kojem nastavlja studij. Razlika ispita ovisi o prije izvršenim obvezama studenta.

Student koji je upisao poslijediplomski studij na drugom visokom učilištu u Republici Hrvatskoj, iz znanstvenog polja filologije, može nastaviti studij ako postoje opravdani razlozi za prijelaz, pod uvjetima koje utvrdi Vijeće Poslijediplomskoga sveučilišnog doktorskog studija glotodidaktike i Vijeće poslijediplomskih studija Fakulteta.

Prijelazi studenta s inozemnih sveučilišta rješavaju se u skladu sa Zakonom o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija («Narodne novine», br. 158/03).

II. 3.12. Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja.

Polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa glotodidaktike, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja, ako je izvršio sve obveze unutar modula za koji traži potvrdu.

II. 3.13. *Uvjeti i način stjecanja doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita.*

U skladu s člankom 73. stavkom 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (pročišćeni tekst) i člankom 75. stavkom 1. točka 6. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena zvanja mogu steći doktorat znanosti.

Osoba treba imati znanstvene radove kojima je značajno unaprijedila znanost, pri čemu se posebno cijeni međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegov značaj u okviru nacionalnih sadržaja.

Postupak utvrđivanja uvjeta za stjecanje doktorata znanosti pokreće osoba koja smatra da ispunjava uvjete uz predočenje dokaza koji je afirmiraju kao znanstvenika s objavljenim znanstvenim radovima u časopisima s priznatom međunarodnom recenzijom ili domaćim časopisima koji su po vrsnoći izjednačeni s časopisima s priznatom međunarodnom recenzijom.

Zahtjev pristupnika razmatra stručno povjerenstvo koje u skupnom izvještaju daje mišljenje i prijedlog za stjecanje doktorata znanosti Vijeću poslijediplomskih studija i Fakultetskom vijeću, koje donosi odluku.

Odluka Fakultetskog vijeća o ispunjavanju propisanih uvjeta upućuje se Senatu Sveučilišta u Zagrebu radi davanja suglasnosti.

II. 3.14. *Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja.*

Studenti koji su u studij uključeni u punom radnom vremenu trebaju ga završiti u razdoblju od četiri godine, a oni koji su u studij uključeni s dijelom radnog vremena trebaju ga završiti najkasnije za sedam godina od početka studiranja.